

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne **XXX**
[...](2021) **XXX** draft

SDĚLENÍ KOMISE

Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací

ÚVOD

1. Aby státní subvence nenarušovaly hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a neovlivňovaly obchod mezi členskými státy, nebo aby nehrozilo, že taková situace může nastat, stanoví čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva“) zásadu, že státní podpora je zakázána. V některých případech však může být tato podpora na základě čl. 107 odst. 2 a 3 Smlouvy s vnitřním trhem slučitelná.
2. Tento rámec poskytuje pokyny na základě posouzení slučitelnosti provedeného Komisí, pokud jde o podporu výzkumu, vývoje a inovací (VaVaI) podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy může být opatření podpory prohlášeno za slučitelné s vnitřním trhem, jsou-li splněny dvě podmínky, pozitivní a negativní. Pozitivní podmínka vyžaduje, že podpora musí usnadňovat rozvoj určité hospodářské činnosti. Negativní podmínka vyžaduje, že podpora nesmí měnit podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
3. Vzhledem k tomu, že se obecně uznává, že konkurenční trhy mají tendenci přinášet efektivní výsledky, pokud jde o ceny, produkci a využívání zdrojů, v případě selhání trhu¹ může být nutný zásah státu k usnadnění nebo stimulaci rozvoje určitých hospodářských činností, které by se bez podpory nevyvíjely nebo by se nevyvíjely stejným tempem nebo za stejných podmínek, čímž se přispěje k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícímu začlenění. V souvislosti s VaVaI může dojít k selhání trhu například proto, že účastníci trhu nutně, nebo alespoň spontánně nezohledňují širší pozitivní účinky na evropské hospodářství, považují dosažení pozitivního hospodářského výsledku za příliš riskantní, a proto by se v případě neexistence státní podpory zapojily do úrovně VaVaI, která je z hlediska společnosti příliš nízká. Projekty v oblasti VaVaI mohou v případě neexistence státní podpory rovněž trpět nedostatečným přístupem k financování (kvůli asymetrickým informacím) či problémy s koordinací mezi jednotlivými podniky.
4. Státní podpora proto může být nezbytná ke zvýšení VaVaI a usnadňuje rozvoj určitých hospodářských činností v situaci, kdy trh sám o sobě nepřináší efektivní výsledek. Rámec pro VaVaI se vztahuje na všechny technologie, průmyslová a další odvětví, aby bylo zajištěno, že pravidla předem nestanovují, jaké cesty výzkumu by vedly k novým řešením pro výrobky, procesy a služby, a nenarušují motivaci účastníků trhu k vývoji inovativních technologických řešení, a to ani při vysokém riziku. Podpora vyplacená v rámci VaVaI má kromě toho posílit oživení hospodářství Unie po překonání pandemie COVID-19. Podpora VaVaI by také měla mít širší pozitivní dopady, nejen samotný přínos pro příjemce podpory.
5. Státní podpora VaVaI může mít například pozitivní dopady v souladu se sdělením Komise Zelená dohoda pro Evropu², ve kterém Komise zdůrazňuje, že pro „dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu jsou zásadní nové technologie, udržitelná řešení a průlomové inovace. Aby si EU udržela konkurenční výhodu v oblasti čistých technologií, musí výrazně zvýšit zavádění ve velkém a demonstrace nových technologií

¹ Pojem „selhání trhu“ se rozumí situace, kdy trhy, které jsou ponechány bez zásahu, pravděpodobně nebudou mít efektivní výsledky.

² Sdělení Komise Zelená dohoda pro Evropu (COM(2019) 640 final ze dne 11. prosince 2019).

napříč odvětvími a na celém jednotném trhu a zároveň vytvořit nové inovativní hodnotové řetězce“.

6. Nedávno přijaté sdělení o EVP³ označuje výzkum a vývoj za klíčovou hybnou sílu pro podporu oživení Evropy, urychlení ekologické a digitální transformace a posílení konkurenčního náskoku Evropy. Cílem sdělení je zvýšit účinnost, excelenci a dopad evropského systému výzkumu a inovací a podporovat konkurenceschopnost založenou na inovacích. V této souvislosti je rovněž nezbytné podporovat technologickou suverenitu v klíčových strategických oblastech (jako jsou např. umělá inteligence a data, mikroelektronika, kvantová výpočetní technika, 5G, baterie, energie z obnovitelných zdrojů, vodík, mobilita s nulovými emisemi a inteligentní mobilita atd.) a zároveň podporovat otevřenou strategickou autonomii. Za tímto účelem Komise navrhla, aby členské státy znovu potvrdily cílovou hodnotu 3 % HDP EU pro investice do výzkumu a vývoje⁴ a aktualizovaly ji tak, aby odrážela nové priority EU, včetně nové cílové hodnoty veřejného úsilí ve výši 1,25 % HDP EU, které mají členské státy dosáhnout do roku 2030 způsobem koordinovaným ze strany EU za účelem mobilizace a stimulace soukromých investic.
7. Státní podpora VaVaI může mít navíc pozitivní účinky uvedené ve sděleních Formování digitální budoucnosti Evropy⁵ a Evropská strategie pro data⁶. Podle prvního z nich je třeba „zajistit, aby digitální řešení pomohla Evropě projít digitální transformací svým vlastním způsobem, který bude prospěšný pro její obyvatele a respektovat [evropské] hodnoty“.
8. Ve svém sdělení o strategii pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřené na malé a střední podniky⁷ Komise uznává, že „[k]onkurenceschopná udržitelnost je hlavní zásadou budoucí Evropy. Ekonomika, která je klimaticky neutrální, účinně využívá zdroje a zaujímá flexibilní přístup k digitalizaci, vyžaduje kompletní mobilizaci malých a středních podniků. Tento přechod na hospodářsky, environmentálně a sociálně udržitelnější Evropu musí jít ruku v ruce s přechodem k digitalizaci. Aby toho bylo možno dosáhnout, je nezbytné přijmout individuálně uzpůsobená opatření vedoucí k vytvoření prosperujícího segmentu malých a středních podniků v ekonomice a nabídnout příležitosti pro růst těm z nich, které si přejí rychle se rozvíjet. Aby vznikla infrastruktura pro podnikání a inovace, uzpůsobená pro malé a střední podniky, je zapotřebí investic v rámci celé EU.“
9. V Nové průmyslové strategii pro Evropu⁸ se stanoví, že Evropa potřebuje průmyslovou politiku, která „se musí zakládat na hospodářské soutěži, otevřenosti trhů, špičkovém výzkumu a technologiích a silném jednotném trhu, který boří bariéry i nadměrnou byrokracií“. Evropa musí „také odolat zjednodušujícím tendencím, s nimiž se pojí protekcionismus nebo narušování trhu, a přitom nebýt tváří v tvář nekalé soutěži naivní“. Uznává se, že „[v]yšší investice do výzkumu, inovací, jejich zavádění a

³Sdělení Komise Nový EVP pro výzkum a inovace (COM(2020) 628 final ze dne 30. září 2020).

⁴ Tento cíl byl potvrzen v závěrech Rady pro konkurenceschopnost ze dne 1. prosince 2020.

⁵ Sdělení Komise Formování digitální budoucnosti Evropy (COM(2020) 67 final ze dne 19. února 2020).

⁶ Sdělení Komise Evropská strategie pro data (COM(2020) 66 final ze dne 19. února 2020).

⁷ Sdělení Komise Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky (COM(2020) 103 final ze dne 10. března 2020).

⁸ Sdělení Komise Nová průmyslová strategie pro Evropu (COM (2020) 102 final ze dne 10. března 2020).

moderních infrastruktur mohou vyvinout nové výrobní procesy a vytvářet přitom pracovní místa“.

1. OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

1.1 Oblast působnosti

10. Zásady stanovené tímto rámcem se týkají státní podpory na VaVaI ve všech odvětvích, jež se řídí Smlouvou. Vztahují se proto na odvětví, která podléhají zvláštním pravidlům Unie pro státní podporu, nestanoví-li tato zvláštní pravidla jinak.
11. O státní podporu se nejedná v případě financování z prostředků Unie, které centrálně spravují orgány, agentury, společné podniky nebo jiné subjekty Unie a které není přímo ani nepřímo pod kontrolou členských států⁹. Je-li toto financování z prostředků Unie kombinováno se státní podporou, pak se bude brát v potaz při určování, zda jsou dodrženy prahové hodnoty oznamovací povinnosti a maximální intenzita podpory, nebo – v kontextu tohoto rámce – podrobovat posouzení slučitelnosti pouze státní podpora.
12. Z oblasti působnosti tohoto rámce je vyňata podpora na VaVaI pro podniky v obtížích, definované pro účely tohoto rámce v pokynech Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích¹⁰ v pozměněném či nahrazeném znění.
13. Při posuzování podpory na VaVaI poskytnuté příjemci, na kterého byl vydán inkasní příkaz po předcházejícím rozhodnutí Komise, jímž je podpora prohlášena za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem, vezme Komise v úvahu částku podpory, kterou zbývá inkasovat.¹¹

1.2 Opatření podpory, na něž se vztahuje tento rámec

14. Komise určila několik opatření v oblasti VaVaI, u nichž může být státní podpora za určitých podmínek slučitelná s vnitřním trhem:
 - a) **podpora na projekty v oblasti VaV**, pokud podporovaná část výzkumného projektu spadá do kategorií základního a aplikovaného výzkumu, přičemž aplikovaný výzkum lze dále dělit na průmyslový výzkum a experimentální vývoj¹². Tato podpora je zaměřena zejména na selhání trhu v souvislosti s kladnými externalitami (přelévání znalostí), ale může řešit také selhání trhu způsobené nedokonalými a asymetrickými informacemi nebo (hlavně u projektů kooperativního výzkumu) nedostatečnou koordinací;
 - b) **podpora na studie proveditelnosti** v souvislosti s projekty v oblasti VaV, jež pomáhá řešit selhání trhu způsobené především nedokonalými a asymetrickými informacemi;

⁹ Včetně financování poskytovaného v rámci programu Horizont Evropa nebo programu Digitální Evropa.

¹⁰ Sdělení Komise, Pokyny Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. C 244, 1.10.2004, s. 2).

¹¹ Viz rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 13. září 1995, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v. Komise, spojené věci T-244/93 a T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160.

¹² Komise považuje za užitečné zachovat různé kategorie činností v oblasti VaV bez ohledu na skutečnost, že se tyto činnosti mohou řídit spíše interaktivním modelem než modelem lineárním.

- c) **podpora na výstavbu a modernizaci výzkumné infrastruktury**, jež řeší hlavně selhání trhu plynoucí z potíží s koordinací, ale také z nedokonalých a asymetrických informací. Vysoce kvalitní výzkumná infrastruktura je stále nezbytnější z hlediska průlomového výzkumu, jelikož láká talenty z celého světa a je zásadní například pro informační a komunikační technologie a klíčové základní technologie¹³. Vysoké počáteční investiční náklady na získání nejmodernějšího vědeckého zařízení a vybavení využívaného převážně vědeckou obcí pro výzkumné činnosti v rané fázi často znemožňují nalezení potřebných finančních prostředků na trhu;
- d) **podpora na výstavbu a modernizaci technologických infrastruktur**, jež řeší hlavně selhání trhu vyplývající z nedokonalých a asymetrických informací nebo selhání koordinace. Výstavba nebo modernizace nejmodernější technologické infrastruktury zahrnuje vysoké počáteční investiční náklady, což spolu s nejistou klientskou základnou může znesnadnit přístup k financování;
- e) **podpora na inovační činnosti**, která je zaměřena zejména na selhání trhu související s kladnými externalitami (přelévání znalostí), potížemi s koordinací a v menší míře s asymetrickými informacemi. Pokud jde o malé a střední podniky (MSP), lze podporu na inovace poskytnout na získání, uznání a obranu patentů a jiného nehmotného majetku, vysílání vysoce kvalifikovaných pracovníků a využívání poradenských a podpůrných služeb v oblasti inovací, například služeb poskytovaných organizacemi pro výzkum a šíření znalostí, výzkumnými infrastrukturami, technologickými infrastrukturami nebo inovačními klastry. S cílem podpořit spolupráci velkých podniků s MSP při inovacích postupů a organizačních inovacích lze kromě toho poskytnout podporu také na náklady, které při těchto činnostech vzniknou jak MSP, tak velkým podnikům;
- f) **podpora inovačním klastrům**, jež je zaměřena na řešení selhání trhu v důsledku problémů s koordinací, které brzdí rozvoj klastrů, omezují interakci a toky znalostí v rámci klastrů a mezi nimi. Státní podpora může k řešení tohoto problému přispět jednak podporou investic do otevřených a společných infrastruktur pro inovační klastry, jednak podporou – po dobu nejdéle deseti let – fungování klastrů s cílem zlepšit spolupráci, vytváření sítí a učení. Poplatky účtované za používání zařízení inovačního klastru a za účast na činnostech inovačního klastru musí odpovídat tržní ceně nebo odrážet jejich náklady (včetně přiměřené marže). Aby se usnadnil přístup k zařízením inovačního klastru nebo účast na činnostech inovačního klastru, může být přístup nabízen za snížené ceny v souladu s pravidly státní podpory platnými pro uživatele služeb poskytovaných inovačním klastrem.

15. Členské státy musí v souladu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy oznámit podporu na VaVaI s výjimkou opatření, jež splňují podmínky stanovené v nařízení o blokových výjimkách přijatém Komisí podle článku 1 nařízení Rady (EU) 2015/1588¹⁴.

¹³ Klíčové základní technologie jsou definovány a vymezeny ve sdělení Komise „Evropská strategie pro klíčové technologie – cesta k růstu a zaměstnanosti“ (COM(2012) 341 final ze dne 26. června 2012).

¹⁴ Nařízení Rady (EU) 2015/1588 ze dne 13. července 2015 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na určité kategorie horizontální státní podpory (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 1) ve znění nařízení Rady (EU) 2018/1911 ze dne 26. listopadu 2018 (Úř. věst. L 311, 7.12.2018, s. 8).

16. Tento rámec stanoví kritéria slučitelnosti pro režimy podpory a jednotlivé podpory na VaVaI, které podléhají oznamovací povinnosti a musí být posuzovány na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy¹⁵.

1.3 Definice

17. Pro účely tohoto rámce se rozumí:

- a) **„podporou *ad hoc*“** podpora, která není poskytnuta na základě režimu podpory;
- b) **„podporou“** opatření, jež splňuje kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 Smlouvy;
- c) **„intenzitou podpory“** hrubá výše podpory vyjádřená jako procentní podíl způsobilých nákladů před odpočtem daně nebo jiných poplatků. Je-li podpora poskytnuta jinak než formou dotace, výše podpory se rovná jejímu grantovému ekvivalentu. Podpora splatná v několika splátkách je diskontována na hodnotu v den jejího poskytnutí. Úrokovou sazbou, která se použije pro tento účel, je diskontní sazba¹⁶ platná k datu poskytnutí podpory. Intenzita podpory se vypočítává na příjemce;
- d) **„režimem podpory“** akt, na jehož základě může být bez dalších prováděcích opatření poskytnuta podnikům, jež jsou v tomto aktu vymezeny obecným a abstraktním způsobem, jednotlivá podpora, a dále akt, na jehož základě může být poskytnuta jednomu nebo několika podnikům podpora, která není spojena s konkrétním projektem;
- e) **„aplikovaným výzkumem“** průmyslový výzkum, experimentální vývoj nebo jejich kombinace;
- f) **„obvyklými tržními podmínkami“** situace, kdy se podmínky transakce mezi smluvními stranami neliší od podmínek, jež by byly sjednány mezi nezávislými podniky, a nezahrnují prvek tajné dohody. Má se za to, že zásada obvyklých tržních podmínek je splněna v případě transakce, již předcházelo otevřené, transparentní a nediskriminační řízení;
- g) **„datem poskytnutí podpory“** datum, kdy příjemce podle platného vnitrostátního právního režimu získá na tuto podporu právní nárok;
- h) **„digitalizací“** zavádění inovativních digitálních technologií a/nebo řešení ke zlepšení a/nebo modernizaci procesů, produktů nebo funkcí služeb;
- i) **„účinnou spoluprací“** spolupráce nejméně dvou nezávislých stran za účelem výměny znalostí či technologií nebo k dosažení společného cíle na základě dělby práce, kde příslušné strany společně stanoví rozsah projektu kooperativního výzkumu, přispívají k jeho realizaci a sdílejí jeho rizika a výsledky. Náklady na projekt může nést v plné výši jedna či více stran a tím zbavit ostatní strany jejich finančních rizik. Za formy spolupráce nejsou považovány smluvní výzkum a poskytování výzkumných služeb;
- j) **„výhradním vývojem“** zadávání veřejných zakázek na služby ve výzkumu a vývoji, u kterých veškeré dosažené přínosy připadají výhradně veřejnému

¹⁵ Kritéria pro analýzu slučitelnosti státní podpory, která má podpořit realizaci významných projektů společného evropského zájmu, včetně podpory na VaVaI posuzované podle čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy, s vnitřním trhem jsou uvedena v samostatném sdělení Komise.

¹⁶ Viz sdělení Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb (Úř. věst. C 14, 19.1.2008, s. 6).

zadavateli nebo zadavateli a které mohou tyto subjekty využít při provádění své činnosti za podmínky, že tyto služby v plné výši hradí;

- k) **„experimentálním vývojem“** získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností za účelem vývoje nových nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb, včetně nových nebo zdokonalených digitálních produktů, postupů nebo služeb v jakékoli oblasti, průmyslu nebo odvětví¹⁷. Může se kupříkladu jednat i o činnosti zaměřené na vymezení koncepce, plánování a dokumentaci nových výrobků, postupů nebo služeb. Experimentální vývoj může zahrnovat vývoj prototypů, demonstrační činnosti, pilotní projekty, testování a ověřování nových nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb v prostředí reprezentativním z hlediska reálných provozních podmínek, pokud hlavní cíl spočívá v dalším technickém zlepšení výrobků, postupů nebo služeb, které nejsou z velké části stanoveny. Tyto činnosti mohou zahrnovat vývoj komerčně využitelného prototypu nebo pilotního projektu, který je nutně konečným komerčním produktem a jehož výroba je příliš nákladná na to, aby byl použit pouze pro účely demonstrace a ověření. Experimentálním vývojem nejsou běžné nebo pravidelné změny stávajících výrobků, výrobních linek, výrobních postupů, služeb a jiných nedokončených operací, i když tyto změny mohou představovat zlepšení;
- l) **„studií proveditelnosti“** hodnocení a analýza potenciálu projektu, které mají za cíl podpořit proces rozhodování tím, že objektivně a racionálně zjistí silné a slabé stránky projektu, jeho příležitosti a hrozby a určí zdroje potřebné pro jeho uskutečnění, jakož i jeho vyhlídky na úspěch;
- m) výrazem **„plně náleží“** situace, kdy výzkumná organizace, výzkumná infrastruktura nebo veřejný zadavatel požívají všech hospodářských výhod spojených s právy duševního vlastnictví, jelikož si ponechají právo s nimi neomezeně nakládat, zejména vlastnické právo a právo poskytovat licence. Tato podmínka může být splněna i v případě, že se výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura (resp. veřejný zadavatel) rozhodne uzavřít další smlouvy týkající se těchto práv, včetně poskytnutí příslušných licencí spolupracujícímu partnerskému subjektu (resp. podnikům);
- n) **„základním výzkumem“** experimentální nebo teoretická práce vykonávaná především za účelem získání nových poznatků o základních principech jevů a pozorovatelných skutečností, která není zaměřena na přímé komerční uplatnění nebo využití;
- o) **„hrubým grantovým ekvivalentem“** výše, které by podpora dosáhla, kdyby byla poskytnuta formou grantu, před odpočtem daně nebo jiných poplatků;
- p) **„vysoce kvalifikovanými pracovníky“** pracovníci s vysokoškolským vzděláním a nejméně pětiletou relevantní odbornou praxí, která může zahrnovat rovněž dobu studia v doktorském programu;

¹⁷ Vztahuje se rovněž na digitální odvětví a technologie, jako jsou superpočítače, kvantové technologie, technologie blockchain, umělá inteligence, kybernetická bezpečnost, data velkého objemu a cloudové technologie.

- q) **„jednotlivou podporou“** podpora, která není poskytnuta na základě režimu podpory nebo která je poskytnuta na základě režimu podpory, ale musí být oznámena;
- r) **„průmyslovým výzkumem“** plánovitý výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, postupů nebo služeb nebo k podstatnému zdokonalení stávajících výrobků, postupů nebo služeb, včetně nových nebo zdokonalených digitálních produktů, postupů nebo služeb v jakékoli oblasti, průmyslu nebo odvětví¹⁸. Zahrnuje vytváření dílčích částí složitých systémů a může zahrnovat výrobu prototypů v laboratorním prostředí nebo v prostředí se simulovaným rozhraním se stávajícími systémy a rovněž výrobu pilotních linek, je-li to nezbytné pro průmyslový výzkum, a zejména pro obecné ověřování technologie;
- s) **„poradními službami v oblasti inovací“** poradenství, pomoc nebo odborná příprava v oblasti předávání znalostí, nabývání, ochrany nebo využívání nehmotného majetku nebo používání norem a předpisů, v nichž jsou tyto normy obsaženy, jakož i poradenství, pomoc nebo odborná příprava při zavádění nebo používání inovativních digitálních technologií a řešení;
- t) **„inovačními klastry“** struktury nebo organizovaná seskupení nezávislých subjektů, mezi něž patří inovativní začínající podniky, malé, střední a velké podniky, jakož i organizace pro výzkum a šíření znalostí, výzkumné infrastruktury, technologické infrastruktury, centra pro digitální inovace, neziskové organizace a další související hospodářské subjekty, jejichž účelem je povzbuzovat inovace a nové způsoby spolupráce¹⁹ prostřednictvím sdílení zařízení a výměny poznatků a odborných znalostí, jakož i účinným podílem na předávání znalostí, vytváření sítí, šíření informací a spolupráci mezi podniky a dalšími organizacemi klastru²⁰;
- u) **„podpůrnými službami v oblasti inovací“** poskytování kancelářských prostor, databank, cloudových služeb a služeb ukládání dat, knihoven, průzkumu trhu, laboratoří, označování kvality, pokusů, testování a certifikace nebo jiných služeb, včetně služeb poskytovaných organizacemi pro výzkum a šíření znalostí, výzkumnými infrastrukturami, technologickými infrastrukturami nebo inovačními klastry, za účelem vývoje účinnějších nebo technologicky vyspělých výrobků, postupů nebo služeb, včetně zavádění inovativních digitálních technologií a řešení;
- v) **„nehmotným majetkem“** majetek, který nemá hmotnou nebo finanční podobu, např. patenty, licence, know-how nebo jiný typ duševního vlastnictví;

¹⁸ Vztahuje se rovněž na digitální odvětví a technologie, jako jsou superpočítače, kvantové technologie, technologie blockchain, umělá inteligence, kybernetická bezpečnost, data velkého objemu a cloudové technologie nebo špičkové technologie.

¹⁹ Například digitálními prostředky.

²⁰ Centra pro digitální inovace (včetně evropských center pro digitální inovace podporovaných v rámci centrálně řízeného programu Digitální Evropa), jejichž cílem je stimulovat široké využívání digitálních technologií, jako je například umělá inteligence, vysoce výkonná výpočetní technika (HPC) a kybernetická bezpečnost ze strany průmyslu (zejména malých a středních podniků) a organizací veřejného sektoru, by mohla být kvalifikována jako inovační klastr ve smyslu tohoto rámce v závislosti na konkrétních sledovaných cílech nebo činnostech/funkcích, které centrum pro digitální inovace nabízí.

- w) **„předáváním znalostí“** proces, jehož cílem je získávání, shromažďování a sdílení explicitních a implicitních znalostí včetně dovedností a kompetencí v hospodářských i nehospodářských činnostech, jako jsou spolupráce při výzkumu, poradenství, poskytování licencí, zakládání společností typu *spin-off*, publikace a mobilita výzkumných pracovníků a dalších osob, jež se podílejí na těchto činnostech. Kromě vědeckých a technických poznatků zahrnuje také jiné druhy znalostí, např. znalosti, jež se týkají používání norem a právních předpisů, v nichž jsou tyto normy obsaženy, znalosti podmínek reálného provozního prostředí a způsobů organizačních inovací, jakož i řízení znalostí v souvislosti s určováním, získáváním, zabezpečením, ochranou a využíváním nehmotného majetku;
- x) **„velkými podniky“** podniky, které nesplňují definici malých a středních podniků;
- y) **„čistými dodatečnými náklady“** rozdíl mezi předpokládanou čistou současnou hodnotou podporovaného projektu nebo činnosti a životaschopnou hypotetickou srovnávací investicí, kterou by příjemce uskutečnil v případě neposkytnutí podpory;
- z) **„organizačními inovacemi“²¹** realizace nového způsobu organizace obchodních postupů, pracoviště nebo vnějších vztahů podniku, například využitím nových nebo inovativních digitálních technologií, kromě změn, které jsou založeny na způsobech organizace, jež jsou již v podniku používány, změn ve strategii řízení, fúzí a akvizic, upuštění od používání určitého postupu, prosté obnovy nebo navýšení kapitálu, změn plynoucích výlučně ze změn v cenách výrobních faktorů, úprav podle potřeb zákazníka, lokalizace, pravidelných, sezónních nebo jiných cyklických změn a obchodování s novými nebo podstatně zdokonalenými výrobky;
- aa) **„osobními náklady“** náklady na výzkumné pracovníky, techniky a ostatní podpůrný personál v rozsahu, který připadá na příslušný projekt nebo činnost;
- bb) **„zadáváním veřejných zakázek v předobchodní fázi“** zadávání veřejných zakázek na služby ve výzkumu a vývoji, u nichž si veřejný zadavatel nebo zadavatel neponechává všechny výsledky a přínosy zakázky výhradně pro vlastní použití při provádění své činnosti, ale sdílí je za tržních podmínek s dodavateli. Smlouvy, jejichž předmět spadá do jedné nebo více kategorií výzkumu a vývoje definovaných v tomto rámci, musí mít omezenou dobu platnosti a mohou zahrnovat vývoj prototypů nebo omezeného množství prvních výrobků nebo služeb ve formě testovací série. Předmětem stejné smlouvy nesmí být nákup komerčního objemu výrobků nebo služeb;
- cc) **„inovacemi postupů“²²** uplatňování nového nebo podstatně zdokonaleného způsobu výroby nebo poskytování služeb (včetně významných změn technik, zařízení nebo programového vybavení), například využitím nových nebo inovativních digitálních technologií, kromě menších změn nebo zlepšení, zvýšení výrobní kapacity nebo kapacity k poskytování služeb přidáním výrobních nebo logistických systémů, které jsou velmi podobné již používaným systémům, upuštění od používání určitého postupu, prosté obnovy nebo navýšení kapitálu,

²¹ Organizační inovace mohou rovněž zahrnovat sociální inovace za předpokladu, že činnosti v oblasti sociálních inovací spadají do oblasti působnosti definice.

²² Inovace postupů mohou rovněž zahrnovat sociální inovace za předpokladu, že činnosti v oblasti sociálních inovací spadají do oblasti působnosti definice.

změn plynoucích výlučně ze změn v cenách výrobních faktorů, úprav podle potřeb zákazníka, lokalizace, pravidelných, sezónních a jiných cyklických změn a obchodování s novými nebo podstatně zdokonalenými výrobky;

- dd) **„projektem v oblasti VaV“** operace, která zahrnuje činnosti spadající do jedné nebo několika kategorií výzkumu a vývoje definovaných v tomto rámci a která má splnit nedělitelný úkol přesné hospodářské, vědecké nebo technické povahy s předem jasně určenými cíli. Projekt v oblasti VaV může sestávat z několika pracovních oblastí, činností nebo služeb a zahrnuje jasné cíle, činnosti, které je třeba provést k dosažení těchto cílů (včetně jejich očekávaných nákladů), a konkrétní požadavky jako základ pro posouzení výsledků těchto činností a jejich srovnání s příslušnými cíli. Pokud není možné jasně od sebe oddělit dva nebo více projektů v oblasti VaV, a zejména pokud tyto projekty nemají samostatně vyhlídky na technologický úspěch, považují se za projekt jediný;
- ee) **„vratnou zálohou“** půjčka na projekt, která je vyplacena v jedné či více splátkách a za podmínek splacení, které závisejí na výsledku projektu;
- ff) **„organizací pro výzkum a šíření znalostí“** nebo „výzkumnou organizací“ subjekt (např. univerzita nebo výzkumný ústav, agentura pro transfer technologií, zprostředkovatel v oblasti inovací, fyzický nebo virtuální spolupracující subjekt zaměřený na výzkum) bez ohledu na jeho právní postavení (zřízený podle veřejného, nebo soukromého práva) nebo způsob financování, jehož hlavním cílem je provádět nezávisle základní výzkum, průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj nebo veřejně šířit výsledky těchto činností formou výuky, publikací nebo předávání znalostí. Pokud tento subjekt rovněž vykonává hospodářské činnosti, musí se pro financování, náklady a příjmy těchto hospodářských činností vést oddělené účetnictví. Podniky, jež mohou uplatňovat rozhodující vliv na takovýto subjekt, např. jako podílníci nebo členové, nesmí mít přednostní přístup k výsledkům, jichž dosáhl;
- gg) **„výzkumnou infrastrukturou“** zařízení, zdroje a související služby, které vědecká obec využívá k provádění výzkumu v příslušných oborech, zahrnující vědecké vybavení nebo soubory nástrojů, zdroje založené na znalostech, např. sbírky, archivy a strukturované vědecké informace, infrastruktury informačních a komunikačních technologií, např. síť GRID, počítačové a programové vybavení, komunikační prostředky, jakož i veškeré další prvky jedinečné povahy, které jsou nezbytné k provádění výzkumu. Tyto infrastruktury se mohou nacházet na jednom místě nebo mohou být „rozmístěné“ v rámci sítě (organizovaná síť zdrojů)²³;
- hh) **„vysíláním“** dočasné zaměstnávání zaměstnanců příjemcem, které je spojeno s právem zaměstnance vrátit se ke svému předchozímu zaměstnavateli;
- ii) **„malými a středními podniky“** nebo „MSP“, „malými podniky“ a „středními podniky“ podniky, které splňují kritéria stanovená v doporučení Komise o definici mikropodniků a malých a středních podniků²⁴;
- jj) **„zahájením prací“** nebo „zahájením projektu“ buď zahájení činností v oblasti VaVaI, nebo první dohoda mezi příjemcem a dodavatelem o provedení projektu,

²³ Viz čl. 2 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 723/2009 ze dne 25. června 2009 o právním rámci Společenství pro konsorcium evropské výzkumné infrastruktury (ERIC) (Úř. věst. L 206, 8.8.2009, s. 1).

²⁴ Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

podle toho, která událost nastane dříve. Přípravné práce, jako je získání povolení a provedení studií proveditelnosti, se za zahájení prací nepovažují;

- kk) „**hmotným majetkem**“ majetek ve formě pozemků, staveb, zařízení, strojů a vybavení;
- ll) „**technologickou infrastrukturou**“ zařízení, vybavení, kapacity a související podpůrné služby potřebné k vývoji, testování a rozšiřování technologií s cílem dosáhnout pokroku prostřednictvím průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje od validace v laboratoři po validaci, která je reprezentativní pro provozní prostředí, jejichž uživateli jsou převážně průmyslové subjekty, včetně malých a středních podniků, které usilují o podporu vývoje a integrace inovativních technologií za účelem vývoje nových výrobků, procesů a služeb a současně zajišťují proveditelnost a soulad s právními předpisy²⁵.

2. STÁTNÍ PODPORA VE SMYSLU ČL. 107 ODS. 1 SMLOUVY

- 18. Jakékoli opatření, které splňuje kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 Smlouvy, obecně představuje státní podporu. Zatímco samostatné sdělení Komise o pojmu státní podpora²⁶ objasňuje, jak Komise chápe pojem státní podpora obecně, tento oddíl se zabývá situacemi, které jsou typické pro činnosti v oblasti VaVaI, aniž by tím byl dotčen výklad Soudního dvora Evropské unie.

2.1 Organizace pro výzkum a šíření znalostí a výzkumné infrastruktury jako příjemci státní podpory

- 19. Organizace pro výzkum a šíření znalostí (dále jen „výzkumné organizace“) a výzkumné infrastruktury jsou příjemci státní podpory, pokud jejich veřejné financování splňuje všechny podmínky čl. 107 odst. 1 Smlouvy. Podle sdělení Komise o pojmu státní podpora a v souladu s judikaturou Soudního dvora musí příjemce splňovat podmínky pro to, aby mohl být považován za podnik, což však nezávisí na jeho právním postavení, tj. zda byl zřízen podle veřejného, nebo soukromého práva, ani na jeho ekonomické povaze, tj. zda usiluje o zisk, či nikoliv. Rozhodujícím faktorem pro uznání příjemce jako podniku je spíše to, zda vykonává hospodářskou činnost spočívající v nabízení výrobků nebo služeb na daném trhu²⁷.

2.1.1 Veřejné financování nehopodářských činností

- 20. Pokud tentýž subjekt provádí činnosti jak hospodářské, tak nehopodářské povahy, pak se nebude na veřejné financování nehopodářských činností vztahovat čl. 107 odst. 1 Smlouvy, lze-li v zájmu účinného zabránění křížovému subvencování hospodářských činností jasně oddělit oba uvedené druhy činností, jakož i příslušné náklady, financování a příjmy. Dokladem o náležitém rozdělení nákladů, financování a příjmů mohou být roční finanční výkazy příslušného subjektu.

²⁵Viz pracovní dokument útvarů Komise Technologické infrastruktury (SWD(2019) 158 final ze dne 8.dubna 2019).

²⁶Evropská komise, Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1

Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 262, 19.7.2016, s. 1).

²⁷Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 16. června 1987, Komise v. Itálie, C-118/85, ECLI:EU:C:1987:283,

bod 7; rozsudek Soudního dvora ze dne 18. června 1998, Komise v. Itálie, C-35/96,

ECLI:EU:C:1998:303, bod 36; rozsudek Soudního dvora ze dne 19. února 2002, Wouters, C-309/99,

ECLI:EU:C:2002:98, bod 46.

21. Komise má za to, že ne hospodářské povahy jsou obecně tyto činnosti:
- a) primární činnosti výzkumných organizací a výzkumných infrastruktur, zejména:
 - i) vzdělávání s cílem zvýšit počty a zlepšit kvalifikaci lidských zdrojů. V souladu s judikaturou²⁸ a rozhodovací praxí Komise²⁹ a podle sdělení o pojmu státní podpora a sdělení o službách obecného hospodářského zájmu³⁰ se za ne hospodářskou činnost považuje veřejné vzdělávání organizované v rámci státního vzdělávacího systému, jež je z velké části nebo zcela financováno ze státních prostředků a je státem kontrolováno³¹;
 - ii) nezávislý VaV s cílem získat nové poznatky a lépe pochopit dané téma, včetně kooperativního VaV, pokud je spolupráce, do níž je výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura zapojena, účinná³²;
 - iii) veřejné šíření výsledků výzkumu na nevýlučném a nediskriminačním základě, například prostřednictvím výuky, databází s otevřeným přístupem, veřejně přístupných publikací či otevřeného softwaru;
 - b) činnosti v rámci předávání znalostí, pokud jsou prováděny buď výzkumnou organizací, nebo výzkumnou infrastrukturou (včetně jejich oddělení či poboček), nebo společně s dalšími takovými subjekty či jejich jménem a pokud se veškerý zisk z těchto činností znovu investuje do primárních činností výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury. Ne hospodářská povaha těchto činností zůstává zachována i v případě svěření dodávek odpovídajících služeb třetím stranám prostřednictvím otevřeného zadávacího řízení.
22. Je-li výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura využívána pro hospodářské i ne hospodářské činnosti, vztahují se na veřejné financování pravidla státní podpory pouze do té míry, do jaké toto financování pokrývá náklady spojené s hospodářskými činnostmi³³. Je-li výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura využívána téměř výhradně pro ne hospodářskou činnost, může její financování zcela spadat mimo působnost pravidel státní podpory³⁴ za předpokladu, že její hospodářské využití je čistě vedlejší, tj. jedná se o činnost, která přímo souvisí s provozem výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury a je pro její provoz nezbytná či je neoddělitelně spojena s jejím hlavním ne hospodářským využitím a je omezena co do rozsahu. Pro účely tohoto

²⁸ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 27. září 1988, Humble and Edel, C-263/86, ECLI:EU:C:1988:451, body 9–10, 15–18; rozsudek Soudního dvora ze dne 7. prosince 1993, Wirth, C-109/92, ECLI:EU:C:1993:916, bod 15.

²⁹ Viz např. věci Vysoká škola logistiky v Přerově, NN 54/2006, a Jednotlivá podpora pro Vysokou školu ve městě Nyíregyháza určená na rozvoj centra znalostí regionu Partium, N 343/2008.

³⁰ Viz sdělení Komise o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, Úř. věst. C 8, 11.1.2012, s. 4, body 26–29.

³¹ Vzdělávání pracovníků ve smyslu pravidel státní podpory pro podporu na vzdělávání nelze považovat za ne hospodářskou primární činnost výzkumných organizací.

³² Poskytování služeb v oblasti VaV a VaV prováděný jménem podniků se nepovažují za nezávislý VaV.

³³ Pokud je výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura financována jak z veřejných, tak ze soukromých zdrojů, bude se podle Komise o takový případ jednat tehdy, je-li veřejné financování přidělené danému subjektu v konkrétním účetním období vyšší než náklady, jež mu v tomto období vzniknou v souvislosti s ne hospodářskými činnostmi.

³⁴ Protože výzkumná obec při provádění pomocných hospodářských činností získává lepší a kvalitnější odborné zkušenosti a znalosti, které lze využít k provádění primárních ne hospodářských činností výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury ve prospěch společnosti jako celku.

rámce bude Komise tuto podmínku považovat za splněnou v případě, že pro hospodářské činnosti budou využívány naprosto stejné vstupy (např. materiál, zařízení, pracovní síla a fixní kapitál) jako u nehospodářských činností a kapacita přidělená každý rok na tyto hospodářské činnosti nepřesáhne 20 % celkové roční kapacity daného subjektu. Sledování pomocné povahy hospodářské činnosti se provádí po dobu nejméně deseti let od zahájení činnosti výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury. V případě, že výzkumná infrastruktura nebo výzkumná organizace zvýší svou hospodářskou činnost tak, že již nemůže být považována za pomocnou činnost, pak se na veřejné financování celé hospodářské činnosti začnou vztahovat pravidla státní podpory.

2.1.2 Veřejné financování hospodářských činností výzkumných organizací a výzkumných infrastruktur

23. Aniž by byl dotčen bod 22, v případě, že jsou výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury využívány k vykonávání hospodářských činností, jako je pronájem vybavení či laboratorů podnikům, poskytování služeb podnikům nebo provádění smluvního výzkumu, bude se veřejné financování těchto hospodářských činností zpravidla považovat za státní podporu.

24. Komise však nebude výzkumnou organizaci nebo výzkumnou infrastrukturu považovat za příjemce státní podpory, pokud tato organizace či infrastruktura jedná jako pouhý zprostředkovatel, který převádí veškeré veřejné financování, jakož i výhody plynoucí z tohoto financování na konečné příjemce. Obecně se jedná o případy, kdy:

- a) jak veřejné financování, tak výhody plynoucí z tohoto financování jsou vyčíslitelné a prokazatelné a existuje vhodný mechanismus, který zaručuje, že financování i výhody jsou v plném rozsahu převedeny na konečné příjemce, např. prostřednictvím nižších cen, a
- b) zprostředkovateli není poskytnuta žádná další výhoda, protože je buď vybrán v otevřeném zadávacím řízení, nebo je veřejné financování k dispozici všem subjektům, které splňují nezbytné objektivní podmínky, takže zákazníci coby koneční příjemci jsou oprávněni získat rovnocenné služby od jakéhokoli příslušného zprostředkovatele.

25. Jsou-li splněny podmínky uvedené v bodě 24, uplatní se pravidla státní podpory na úrovni konečných příjemců.

2.2 Nepřímá státní podpora poskytovaná podnikům prostřednictvím veřejně financovaných organizací pro výzkum a šíření znalostí a výzkumných infrastruktur

26. Otázku, zda a za jakých podmínek získávají podniky výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy v případě smluvního výzkumu nebo výzkumných služeb poskytovaných výzkumnou organizací nebo výzkumnou infrastrukturou či v případě spolupráce s výzkumnou organizací nebo výzkumnou infrastrukturou, je třeba zodpovědět v souladu s obecnými zásadami státní podpory. Za tímto účelem může být podle sdělení o pojmu

státní podpora nutné zejména posoudit, zda lze chování výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury přičítat státu³⁵.

2.2.1 *Výzkum jménem podniků (smluvní výzkum nebo výzkumné služby)*

27. Pokud je výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura využívána k provádění smluvního výzkumu nebo poskytování výzkumné služby pro určitý podnik, který obvykle stanoví podmínky smlouvy, vlastní výsledky výzkumných činností a nese riziko neúspěchu, nebude na tento podnik v případě, že výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura obdrží za své služby přiměřenou odměnu, zpravidla převedena žádná státní podpora. Jedná se zejména o situace, kdy je splněna jedna z následujících podmínek:

- a) výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura poskytuje danou výzkumnou službu nebo provádí smluvní výzkum za tržní cenu³⁶ nebo
- b) nelze-li určit tržní cenu, výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura poskytuje danou výzkumnou službu nebo provádí smluvní výzkum za cenu, která:
 - odráží plné náklady služby a obecně zahrnuje marži stanovenou podle marží, jež obvykle uplatňují podniky působící v odvětví dotčené služby, nebo
 - je výsledkem jednání za obvyklých tržních podmínek, pokud výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura coby poskytovatel služeb v jednání usiluje o to, aby při uzavření smlouvy dosáhla maximálního hospodářského prospěchu, a pokryje alespoň své mezní náklady.

28. Pokud si výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura ponechá právo duševního vlastnictví nebo příslušná přístupová práva, lze jejich tržní hodnotu odečíst od ceny, jež má být zaplacená za dotčené služby.

2.2.2 *Spolupráce s podniky*

29. Má se za to, že projekt je realizován prostřednictvím účinné spolupráce, pokud alespoň dvě nezávislé strany sledují společný cíl na základě dělby práce, společně stanoví rozsah projektu, podílejí se na jeho koncipování, přispívají k jeho provádění a sdílejí finanční, technologická, vědecká a jiná rizika projektu, jakož i jeho výsledky. Náklady na projekt může nést v plné výši jedna či více stran a tím zbavit ostatní strany jejich finančních rizik. Podmínky projektu kooperativního výzkumu, zejména co se týče příspěvků na jeho náklady, sdílení rizik a výsledků, šíření výsledků, přístupu k právům duševního vlastnictví a pravidel pro přidělení těchto práv, musí být stanoveny před zahájením projektu³⁷. Za formy spolupráce nejsou považovány smluvní výzkum a poskytování výzkumných služeb.

³⁵ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 16. května 2002, Francie v. Komise, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, bod 24.

³⁶ Pokud výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura poskytuje konkrétní výzkumnou službu či provádí smluvní výzkum jménem daného podniku poprvé, na zkušební bázi a po jasně vymezenou dobu, Komise bude účtovanou cenu obvykle považovat za cenu tržní, jestliže jsou výzkumná služba či smluvní výzkum jedinečné a lze prokázat, že pro ně neexistuje trh.

³⁷ Netýká se konečných dohod o tržní hodnotě vzniklých práv duševního vlastnictví a hodnotě příspěvků na projekt.

30. Jsou-li projekty kooperativního výzkumu prováděny společně podniky a výzkumnými organizacemi nebo výzkumnými infrastrukturami, má Komise za to, že zúčastněným podnikům není prostřednictvím těchto subjektů kvůli příznivým podmínkám spolupráce poskytnuta nepřímá státní podpora³⁸, pokud je splněna jedna z následujících podmínek:
- a) zúčastněné podniky nesou v plné výši náklady projektu, nebo
 - b) výsledky spolupráce, které nemají za následek vznik práv duševního vlastnictví, lze veřejně šířit a práva duševního vlastnictví vzniklá z činností výzkumných organizací nebo výzkumných infrastruktur plně náleží těmto subjektům, nebo
 - c) práva duševního vlastnictví vzniklá z projektu, jakož i související přístupová práva jsou mezi různé spolupracující partnerské subjekty rozdělena tak, aby byly náležitě zohledněny jejich pracovní oblasti, příspěvky a příslušné zájmy, nebo
 - d) výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury obdrží za práva duševního vlastnictví, jež vznikla v důsledku jejich činností a jsou postoupena zúčastněným podnikům nebo k nimž získaly zúčastněné podniky přístupová práva, náhradu odpovídající tržní ceně. Od této náhrady lze odečíst absolutní výši hodnoty veškerých finančních či nefinančních příspěvků zúčastněných podniků na náklady činností výzkumných organizací nebo výzkumných infrastruktur, jež měly za následek vznik dotčených práv duševního vlastnictví.
31. Pro účely bodu 31 písm. d) bude mít Komise za to, že obdržená náhrada odpovídá tržní ceně, pokud dotčeným výzkumným organizacím nebo výzkumným infrastrukturám umožňuje požívat všech hospodářských výhod spojených s těmito právy, za předpokladu, že je splněna jedna z následujících podmínek:
- a) výše náhrady byla stanovena na základě prodeje v rámci otevřeného, transparentního a nediskriminačního soutěžního řízení, nebo
 - b) nezávislý odborný odhad potvrdí, že výše náhrady je rovna tržní ceně nebo vyšší, nebo
 - c) výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura může jakožto prodávající prokázat, že náhradu fakticky sjednala za obvyklých tržních podmínek tak, aby při uzavření smlouvy dosáhla maximálního hospodářského prospěchu, s přihlédnutím ke svým statutárním cílům, nebo
 - d) spolupracující podnik má na základě dohody o spolupráci právo prvního odmítnutí k právům duševního vlastnictví vzniklým z činnosti spolupracujících výzkumných organizací nebo výzkumných infrastruktur a tyto subjekty mají reciproční právo vyžádat si ekonomicky výhodnější nabídky od třetích stran, tak aby byl spolupracující podnik nucen svou nabídku náležitým způsobem upravit.
32. Pokud není splněna žádná z podmínek v bodě 31, bude se celá hodnota příspěvku výzkumných organizací nebo výzkumných infrastruktur na projekt považovat za výhodu pro spolupracující podniky, na kterou se vztahují pravidla státní podpory.

³⁸ A to ani ve formě dohod o poskytování materiálů, pokud výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura poskytuje podniku materiály pro vlastní činnosti příjemce v oblasti VaV.

2.3 Zadávání veřejných zakázek na služby ve výzkumu a vývoji

33. Veřejní zadavatelé mohou zadávat zakázky na služby podniků ve výzkumu a vývoji, a to jak v rámci výhradního vývoje, tak v rámci zadávání zakázek v předobchodní fázi³⁹.
34. Pokud se pro zadání veřejné zakázky uskuteční otevřené zadávací řízení v souladu s platnými směnicemi⁴⁰, Komise obvykle uzná, že podnikům dodávajícím příslušné služby není poskytnuta státní podpora ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy⁴¹.
35. Ve všech ostatních případech včetně zadání zakázky v předobchodní fázi bude mít Komise za to, že podnikům není poskytnuta státní podpora, pokud cena zaplacená za příslušné služby plně odráží tržní hodnotu přínosů, jež vyplývají ze zakázky pro veřejného zadavatele, a rizika, která nesou zúčastnění dodavatelé. Jedná se zejména o případy, kdy jsou splněny všechny tyto podmínky:
- a) výběrové řízení je otevřené, transparentní a nediskriminační a opírá se o objektivní kritéria výběru a udělení zakázky stanovená před konáním nabídkového řízení;
 - b) předpokládaná smluvní ujednání, v nichž jsou popsány všechny povinnosti a práva stran, včetně povinností a práv souvisejících s právy duševního vlastnictví, jsou zájemcům o účast v nabídkovém řízení k dispozici před konáním tohoto řízení;
 - c) zakázka nezajišťuje žádnému z účastníků se dodavatelů preferenční zacházení při dodávce komerčního objemu konečných výrobků nebo služeb veřejnému zadavateli v dotčeném členském státě⁴² a
 - d) je splněna jedna z těchto podmínek:
 - všechny výsledky, jež nemají za následek vznik práv duševního vlastnictví, lze veřejně šířit, například formou publikací, výuky či příspěvku pro normalizační orgány, tak aby je mohly jiné podniky reprodukovat, a případná práva duševního vlastnictví plně náleží veřejnému zadavateli, nebo
 - poskytovatel služeb, jemuž náleží výsledky, které mají za následek vznik práv duševního vlastnictví, je povinen poskytnout veřejnému zadavateli neomezený bezplatný přístup k těmto výsledkům a třetím stranám poskytnout přístup za tržních podmínek, například formou nevýhradních licencí.

³⁹ Viz sdělení a související pracovní dokument útvarů Komise „Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi: Podpora inovace za účelem zajištění udržitelné vysoké kvality veřejných služeb v Evropě“ (KOM(2007) 799 v konečném znění ze dne 14. prosince 2007).

⁴⁰ Viz článek 27 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65) a článek 45 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243). Rovněž v případě omezeného řízení ve smyslu článku 28 směrnice 2014/24/EU a článku 46 směrnice 2014/25/EU bude mít Komise za to, že podnikům není poskytnuta státní podpora, pokud není zainteresovaným dodavatelům bez uvedení pádných důvodů zabráněno v účasti v nabídkovém řízení.

⁴¹ Totéž platí v případě, kdy veřejní zadavatelé udělí zakázku na inovační řešení, jež vzešla z předešlé zakázky v oblasti VaV, nebo na výrobky a služby, které nespádají do oblasti VaV, ale které musí splňovat požadavky, pro něž je nutná inovace výrobku, postupu nebo organizační inovace.

⁴² Aniž jsou dotčena řízení, jež se týkají jak vývoje, tak následného prodeje jedinečných nebo specializovaných výrobků nebo služeb.

36. Pokud nejsou splněny podmínky stanovené v bodě 35, mohou členské státy vycházet z individuálního posouzení ustanovení smlouvy mezi veřejným zadavatelem a podnikem, aniž je dotčena obecná povinnost oznámit podporu na VaVaI v souladu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy.

3. POSOUZENÍ SLUČITELNOSTI PODPORY NA VAVAI

37. Na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy může Komise považovat za slučitelné s vnitřním trhem státní podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností v Evropské unii, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
38. Komise v tomto oddíle objasňuje, jak bude používat zásady posuzování slučitelnosti, a v příslušných případech stanoví konkrétní podmínky pro režimy podpory a dodatečné podmínky pro jednotlivé podpory, jež podléhají oznamovací povinnosti.
39. Aby mohlo být provedeno posouzení, zda lze státní podporu na VaVaI považovat za slučitelnou s vnitřním trhem, Komise určí, zda opatření podpory usnadňuje rozvoj určité hospodářské činnosti a zda nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
40. Aby Komise mohla provést posouzení uvedené v bodě 39, zváží tato hlediska:

a) první podmínka: podpora na VaVaI usnadňuje rozvoj určité hospodářské činnosti

- i) *identifikace hospodářské činnosti* (oddíl 3.1.1);
- ii) *motivační účinek*: posouzení, zda podpora mění chování dotčeného podniku nebo dotčených podniků tak, aby se tyto podniky zabývaly další činností, která by bez podpory nebyla prováděna nebo která by byla prováděna v omezeném rozsahu nebo jiným způsobem či na jiném místě (oddíl 3.1.2);
- iii) *podpora není v rozporu s příslušnými ustanoveními a zásadami práva EU* (oddíl 3.1.3);

b) druhá podmínka: podpora na VaVaI neovlivňuje nadměrně podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem

- i) *potřeba zásahu státu*: opatření podpory musí přinést podstatné zlepšení, které trh sám o sobě nemůže zajistit, například napravením selhání trhu nebo v příslušných případech řešením otázky spravedlnosti nebo soudržnosti (oddíl 3.2.1);
- ii) *vhodnost opatření podpory*: navrhované opatření podpory musí být vhodným politickým nástrojem, který usnadní rozvoj určité hospodářské činnosti (oddíl 3.2.2);
- iii) *přiměřenost podpory (podpora omezená na minimum)*: výše a intenzita podpory musí být omezena na nezbytné minimum, které dotčený podnik (dotčené podniky) přiměje k dalším investicím nebo činnostem (oddíl 3.2.3);
- iv) *transparentnost podpory*: členské státy, Komise, hospodářské subjekty a veřejnost musí mít snadný přístup ke všem příslušným aktům a informacím, na jejichž základě byla podpora poskytnuta (oddíl 3.2.4);

- v) *negativní účinky, které podpora na VaVaI může mít na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy, musí být minimalizovány nebo se jim musí zabránit:* (oddíl 3.2.5);
- vi) *zvážení pozitivních a negativních účinků podpory:* (oddíl 3.2.6).

3.1 První podmínka: podpora na VaVaI usnadňuje rozvoj určité hospodářské činnosti

3.1.1 Identifikace podporované hospodářské činnosti

- 41. Komise na základě informací poskytnutých členským státem posoudí, která hospodářská činnost bude prostřednictvím oznámeného opatření podpořena.

3.1.2 Motivační účinek

3.1.2.1 Obecné podmínky

- 42. Podporu na VaVaI lze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem tehdy, má-li motivační účinek. Komise zastává názor, že podpora bez motivačního účinku neusnadňuje rozvoj hospodářské činnosti.
- 43. Tento účinek má podpora v případě, že změní chování podniku tak, aby se zabýval dalšími činnostmi, které by bez podpory nevykonával nebo které by vykonával v omezeném rozsahu či jiným způsobem. Podpora však nesmí subvencovat náklady na činnost, které by podniku vznikly v každém případě, a nesmí kompenzovat běžné podnikatelské riziko hospodářské činnosti⁴³.
- 44. Komise se domnívá, že podpora nemá pro příjemce motivační účinek v případech, kdy byly příslušné činnosti v oblasti VaVaI⁴⁴ zahájeny již před podáním žádosti příjemce o podporu u vnitrostátních orgánů⁴⁵. Jestliže k zahájení prací dojde dříve, než příjemce předloží žádost o podporu vnitrostátním orgánům, projekt nebude pro poskytnutí podpory způsobilý.
- 45. Žádost o podporu musí obsahovat alespoň název a velikost žadatelského subjektu, popis projektu, včetně místa jeho realizace a data jeho zahájení a ukončení, výši státní podpory nezbytné k jeho provedení a seznam způsobilých nákladů.
- 46. Pokud daňová opatření představují státní podporu, může Komise na základě hodnotících studií⁴⁶ poskytnutých členskými státy dospět k závěru, že mají motivační účinek, jelikož podněcují podniky k vyšším výdajům v oblasti VaVaI.

⁴³ Viz rozsudek Soudního dvora, HGA a další v. Komise, spojené věci C-630/11 P až C-633/11 P, ECLI:EU:C:2013:387.

⁴⁴ Pokud se žádost o podporu týká projektu v oblasti VaV, není vyloučeno, aby potenciální příjemce již uskutečnil studie proveditelnosti, na něž se žádost o podporu nevztahuje.

⁴⁵ V případě podpory na projekty nebo činnosti realizované v po sobě jdoucích fázích, jež mohou být předmětem samostatných řízení o poskytnutí podpory, to znamená, že k zahájení prací nesmí dojít před podáním první žádosti o podporu. V případě podpory poskytnuté v rámci automatického režimu daňové podpory se musí jednat o režim, který byl přijat a vstoupil v platnost před zahájením práce na podporovaném projektu nebo před zahájením činnosti.

⁴⁶ Ačkoli to nemusí být u nově zavedených opatření možné předem, bude Komise očekávat, že členské státy předloží hodnotící studie o motivačním účinku svých režimů daňové podpory (takže součástí koncepce těchto opatření by obvykle měly být plánované nebo zamýšlené metodiky hodnocení *ex post*). Nebudou-li hodnotící studie k dispozici, lze motivační účinek režimů daňové podpory předpokládat pouze u opatření inkrementální povahy.

3.1.2.2 Dodatečné podmínky pro jednotlivé podpory

47. U jednotlivé podpory podléhající oznamovací povinnosti musí členské státy Komisi prokázat, že podpora má motivační účinek, a proto musí poskytnout jasné důkazy, že tato podpora má pozitivní dopad na rozhodnutí podniku vykonávat činnosti v oblasti VaVaI, jež by jinak vykonávány nebyly. Aby mohla Komise provést komplexní posouzení daného opatření podpory, musí dotčený členský stát poskytnout nejen informace týkající se podporovaného projektu, ale také co nejúplnější popis toho, co by se dělo – nebo co by se dalo oprávněně očekávat, že by se dělo – bez podpory, tj. hypotetický srovnávací scénář. Hypotetický srovnávací scénář může být založen na neexistenci alternativního projektu nebo na jasně vymezeném a dostatečně předvídatelném alternativním projektu, k němuž příjemce přihlíží v rámci svého interního rozhodovacího postupu, a může se týkat alternativního projektu, který je plně nebo zčásti realizován mimo Unii.
48. Ve své analýze Komise přihlédne k těmto skutečnostem:
- i) **specifikaci zamýšlené změny:** je třeba dostatečně upřesnit změnu chování, která se očekává v důsledku poskytnutí státní podpory, tj. zda se zahájí nový projekt nebo se zvýší velikost, rozsah či rychlost dokončení projektu;
 - ii) **srovnávací analýze:** je třeba určit změnu chování porovnáním očekávaných výsledků a úrovně zamýšlené činnosti s podporou a bez ní. Rozdíl mezi oběma scénáři ukazuje dopad opatření podpory a jeho motivační účinek;
 - iii) **úrovni ziskovosti:** podpora má s větší pravděpodobností motivační účinek tehdy, pokud by projekt nebo investice samy o sobě nebyly dost ziskové na to, aby je podnik uskutečnil, ačkoli by znamenaly značný přínos pro společnost;
 - iv) **výši investice a peněžním tokům v čase:** za pozitivní prvky se při posuzování motivačního účinku budou považovat vysoké počáteční investice, malý objem disponibilních peněžních toků a významný podíl peněžních toků, které vzniknou ve velmi vzdálené budoucnosti nebo velmi nejistým způsobem;
 - v) **míře souvisejícího rizika:** při posuzování rizik se přihlédne zejména k nezvratnosti investice, pravděpodobnosti obchodního neúspěchu, riziku, že projekt bude méně produktivní, než se očekávalo, riziku, že provádění projektu ohrozí jiné činnosti příjemce podpory, a riziku, že náklady projektu ohrozí jeho finanční životaschopnost.
49. Členské státy se zejména vyzývají, aby vycházely z dokumentů vedení, posouzení rizik, finančních zpráv, interních podnikatelských plánů, odborných posudků a jiných studií souvisejících s posuzovaným projektem. K prokázání motivačního účinku by členským státům mohly posloužit dokumenty obsahující informace o prognózách poptávky, prognózách nákladů, finančních prognózách, dokumenty, které jsou předkládány investičnímu výboru a které podrobně popisují různé investiční scénáře, nebo dokumenty poskytované finančním institucím.
50. Aby byl motivační účinek prokázán na objektivním základě, může Komise ve svém posouzení porovnat údaje týkající se konkrétního podniku s údaji, jež se vztahují na odvětví, v němž příjemce podpory působí. Členské státy by měly pokud možno poskytnout pro dané odvětví zvláště údaje, jež prokazují, že srovnávací scénář příjemce, jeho požadovaná míra ziskovosti a očekávané peněžní toky jsou přiměřené.

51. V této souvislosti lze míru ziskovosti posuzovat na základě metodik, jež prokazatelně používá podnik, který je příjemcem podpory, nebo jež se běžně uplatňují v dotčeném odvětví a jež mohou zahrnovat metody hodnocení čisté současné hodnoty projektu (NPV)⁴⁷, vnitřní míry návratnosti (IRR)⁴⁸ nebo průměrné návratnosti investovaného kapitálu (ROCE).
52. Kromě toho v případě investiční podpory na přeshraniční činnosti v oblasti VaV, výzkumné infrastruktury, technologické infrastruktury a inovační klastry bude Komise investice, které usnadňují přeshraniční spolupráci nebo jsou financovány více než jedním členským státem, považovat za prvek, který může posílit motivační účinek podpory, jelikož lze důvodně předpokládat, že podpora podněcuje činnosti v oblasti VaVaI, jejichž výsledkem je projekt, který je větší ve svém objemu nebo v oblasti působnosti, nebo že podpora přispívá k urychlení projektu nebo jsou vyšší celkové náklady na projekt (viz níže bod 139 below), a to z důvodu vyšší cílené poptávky po daných činnostech ve srovnání s projektem, jehož cílem by bylo pouze splnění vnitrostátních potřeb.
53. Podpora se tedy nebude považovat za slučitelnou s vnitřním trhem v případech, kdy by se tytéž činnosti podle všeho vykonávaly nebo mohly vykonávat i bez jejího poskytnutí.

3.1.3 Zákaz porušení příslušného práva Unie

54. Pokud určité opatření státní podpory, podmínky, které jsou s ním spojeny, včetně metody jeho financování, je-li tato metoda jeho nedílnou součástí, nebo financovaná činnost znamenají porušení příslušného práva Unie, nelze podporu prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem⁴⁹.
55. Při posuzování slučitelnosti jakékoliv jednotlivé podpory s vnitřním trhem Komise přihledne zejména k veškerým řízením o porušení článků 101 nebo 102 Smlouvy, která se mohou týkat příjemce podpory a která mohou mít význam pro posouzení podpory podle čl. 107 odst. 3 Smlouvy⁵⁰.

3.2 Druhá podmínka: podpora na VaVaI neovlivňuje nadměrně podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem

56. Podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, lze prohlásit za slučitelné, ale jen „pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem“.

⁴⁷ Čistá současná hodnota projektu je rozdíl mezi pozitivními a negativními peněžními toky po dobu životnosti investice, diskontovanými na jejich současnou hodnotu (za použití nákladů na kapitál).

⁴⁸ Vnitřní míra návratnosti nevychází z účetních zisků v daném roce, ale zohledňuje budoucí peněžní toky, jejichž příjem investor očekává po celou dobu životnosti investice. Je definována jako diskontní sazba, při níž se čistá současná hodnota peněžních toků rovná nule.

⁴⁹ Viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 19. září 2000, Německo v. Komise, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, bod 78; rozsudek Soudního dvora ze dne 22. prosince 2008, Société Régie Networks v. Rhône-Alpes Bourgogne, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, body 94–116; rozsudek Soudního dvora ze dne 22. září 2020, Rakousko v. Komise, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, bod 44; rozsudek Soudního dvora ze dne 14. října 2010, Nuova Agricast v. Komise, C-67/09 P, ECLI:EU:C:2010:607, bod 51.

⁵⁰ Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 15. června 1993, Matra v. Komise, C-225/91, ECLI:EU:C:1993:239, bod 42.

57. Posouzení negativních účinků na vnitřní trh zahrnuje komplexní ekonomická a sociální posouzení. Tento oddíl stanoví způsob výkonu diskreční pravomoci Komise při provádění posouzení podle druhé podmínky posouzení slučitelnosti podle bodu 40 písm. b).
58. Každé opatření podpory ze své podstaty narušuje hospodářskou soutěž a ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Aby však Komise zjistila, zda jsou rušivé účinky podpory omezeny na minimum, ověří, zda je podpora nezbytná, vhodná, přiměřená a transparentní.
59. Komise poté posoudí rušivý účinek dotčené podpory v oblasti VaVaI na hospodářskou soutěž a obchodní podmínky. Konkrétně podpora v oblasti VaVaI může způsobit konkrétní narušení výrobního trhu a mít účinky na umístění činnosti. Komise poté porovná pozitivní účinky podpory s jejími negativními účinky na hospodářskou soutěž a obchod. Pokud pozitivní účinky převažují nad negativními, Komise podporu prohlásí za slučitelnou.

3.2.1 Potřeba zásahu státu

60. Opatření státní podpory se musí zaměřit na situaci, ve které podpora může přinést zásadní rozvoj, který trh sám o sobě nemůže zajistit, např. napravením selhání trhu vůči předmětné činnosti v oblasti VaVaI nebo investici.

3.2.1.1 Obecné podmínky

61. Státní podpora může být potřebná za účelem zintenzivnění činností v oblasti VaVaI v situaci, kdy trh sám o sobě nemůže zajistit efektivní výsledky. Aby bylo možné posoudit, zda je státní podpora při dosahování zamýšleného cíle účinná, je nejdříve nezbytné určit, jaký problém je třeba řešit. Státní podpora by se měla zaměřovat na situace, v nichž může přinést zásadní rozvoj, který trh sám o sobě nemůže zajistit. Členské státy by měly vysvětlit, jak může opatření podpory účinně zmírnit zjištěná selhání trhu, jež brání tomu, aby činnost v oblasti VaVaI nebo investice do VaVaI prováděl trh sám o sobě.
62. V rámci VaVaI se uskutečňuje mnoho činností, na něž obvykle navazuje řada výrobních trhů a jež využívají dostupných kapacit k vývoji nových nebo zdokonalených výrobků, služeb nebo postupů na těchto výrobních trzích či zcela nových trzích, čímž napomáhají růstu hospodářství, přispívají k územní a sociální soudržnosti nebo podporují obecný zájem spotřebitelů. Vzhledem k dostupným kapacitám VaVaI však mohou selhání trhu bránit tomu, aby trh dosáhl optimálního výkonu, a vést k neefektivním výsledkům z těchto důvodů:
 - i) **kladné externality nebo přelévání znalostí:** přínos VaVaI pro společnost má často podobu kladných vedlejších účinků, mezi něž patří přelévání znalostí či větší možnosti pro další hospodářské subjekty, jež mohou vyvíjet doplňkové výrobky a služby. Řada projektů by však v případě, že by jejich realizace byla ponechána trhu, mohla mít z pohledu soukromého subjektu neatraktivní návratnost, ačkoli by tyto projekty byly prospěšné pro společnost; je tomu tak proto, že podniky při rozhodování o objemu VaVaI, který by měly provádět, usilují o zisk a nedokážou přínosy svých činností dostatečně zúročit. Státní podpora proto může přispívat k realizaci projektů, jež jsou celkově prospěšné pro společnost či hospodářství a jež by se jinak neuskutečnily.

Ne všechny přínosy činností v oblasti VaVaI jsou však externalitami a existence externalit sama o sobě automaticky neznamená, že státní podpora je slučitelná s

vnitřním trhem. Spotřebitelé jsou zpravidla ochotni zaplatit za přímý přínos nových výrobků a služeb a podniky mohou zúročit přínosy své investice prostřednictvím jiných stávajících nástrojů, například práv duševního vlastnictví. V některých případech jsou však tyto prostředky nedokonalé a ponechávají prostor pro zbytkové selhání trhu, jež může napravit státní podpora. V případě základního výzkumu se například často uvádí, že může být obtížné zabránit ostatním v přístupu k výsledkům některých činností, jež tak mohou mít charakter veřejného statku. Konkrétnější poznatky související s výrobou mohou být na druhé straně často dobře chráněny (například patenty), a vynálezy tak mohou vynálezci poskytovat vyšší návratnost;

- ii) **nedokonalé a asymetrické informace:** pro činnosti v oblasti VaVaI je příznačná vysoká míra nejistoty. Kvůli nedokonalým a asymetrickým informacím se mohou soukromí investoři za určitých okolností zdráhat financovat hodnotné projekty a vysoce kvalifikovaní pracovníci si nemusí být vědomi možnosti získat zaměstnání v inovativních podnicích. V důsledku toho mohou být přidělené lidské a finanční zdroje nedostatečné a projekty, jež mohou být hodnotné pro společnost či hospodářství, se nemusí uskutečnit.

Nedokonalé a asymetrické informace mohou v některých případech také bránit v přístupu k finančním prostředkům. Neznamená to však, že nedokonalé informace a existence rizika automaticky odůvodňují nutnost státní podpory. Skutečnost, že projekty s nižší soukromou návratností investic nejsou financovány, může být totiž známkou účinnosti trhu. Riziko je kromě toho součástí každé podnikatelské činnosti a není samo o sobě selháním trhu. V případě asymetrických informací však může riziko zhoršit problémy s financováním;

- iii) **nedostatečná koordinace a selhání sítě:** schopnost podniků navzájem se koordinovat nebo spolupracovat při provádění VaVaI může být narušena z různých důvodů, včetně potíží s koordinací velkého počtu spolupracujících partnerských subjektů, z nichž některé mají odlišné zájmy, jakož i problémů při koncipování smluv a obtíží při koordinaci spolupráce například kvůli nutnosti sdílet citlivé informace.

3.2.1.2 Dodatečné podmínky pro jednotlivé podpory

- 63. Ačkoli může selhání trhu obecně VaVaI omezovat, ne všechny podniky a hospodářská odvětví jsou jím postiženy stejně. U jednotlivé podpory podléhající oznamovací povinnosti by tedy členské státy měly poskytnout náležité informace o tom, zda podpora řeší obecné selhání trhu s ohledem na VaVaI, nebo specifické selhání trhu ve vztahu k VaVaI, jež ovlivňuje například určité odvětví či oblast podnikání.
- 64. Komise přihlédně k těmto skutečnostem:
 - i) **přelévání znalostí:** předpokládaná úroveň šíření znalostí; specifická ziskových poznatků; dostupnost ochrany práv duševního vlastnictví; míra doplňkovosti s jinými výrobky a službami;
 - ii) **nedokonalé a asymetrické informace:** míra rizika a složitost činností v oblasti VaVaI; potřeba vnějších financí; charakteristika příjemce podpory, pokud jde o přístup k externímu financování;

- iii) **nedostatečná koordinace:** počet spolupracujících podniků; intenzita spolupráce; odlišné zájmy různých spolupracujících partnerských subjektů; problémy při koncipování smluv; problémy při koordinaci spolupráce.
65. Ve své analýze údajného selhání trhu, které brání tomu, aby opatření podpory vedla k zahájení činností v oblasti VaVaI, Komise přihlédne zejména k dostupným odvětvovým srovnáním a dalším studiím, jež by měl poskytnout dotčený členský stát.
66. Budou-li členské státy podávat oznámení investiční nebo provozní podpory pro klastry, musí poskytnout informace o plánované nebo předpokládané specializaci inovačního klastru, stávajícím regionálním potenciálu a přítomnosti klastrů s podobnými cíli v Unii. Členské státy by v příslušných případech měly rovněž vysvětlit, jak může klaster pozitivně ovlivnit technologický pokrok a digitální transformaci hospodářství Unie. Pokud je podporovaný inovační klaster centrem pro digitální inovace, Komise tento příspěvek předpokládá. Ve své analýze Komise provede rozbor toho, zda by spolupráce, která by byla stimulována nebo podněcována činnostmi inovačního klastru, mohla mimo jiné směřovat ke zkrácení doby potřebné od vytvoření nových znalostí po jejich převedení do inovativních aplikací, jako jsou produkty, služby a procesy a řešení, rovněž založených na digitálních technologiích, což by pomohlo transformovat hospodářství Unie v souladu se Zelenou dohodou a sdělením o digitální Evropě.
67. Při oznamování investiční podpory na technologické infrastruktury musí členské státy poskytnout podrobné a přesné informace o plánované nebo očekávané specializaci technologické infrastruktury, jejím charakteru odpovídajícím současnému stavu techniky a o úloze, kterou by technologická infrastruktura mohla hrát při usnadňování digitální a ekologické transformace hospodářství Unie na regionální, vnitrostátní nebo unijní úrovni. Členské státy musí rovněž poskytnout informace o tom, zda v Unii existují podobné technologické infrastruktury, ať už financované z veřejných prostředků, či nikoli. Kromě toho by členské státy měly poskytovat informace o profilu uživatelů, jako je velikost, odvětví a další relevantní informace. Komise ve svém posouzení zváží, do jaké míry by byla kapacita infrastruktury přidělena službám poskytovaným malým a středním podnikům, a poskytla tak malým a středním podnikům příležitosti ke zlepšení účinnosti vlastních výrobních procesů a jejich schopnosti inovovat produkty a obchodní modely, zejména díky přístupu k digitálním technologiím.
68. Pokud jde o státní podporu poskytovanou na projekty nebo činnosti, které jsou přímo nebo nepřímo financovány také Unií (tj. Komisí, jejími výkonnými agenturami, společnými podniky zřízenými na základě článků 185 a 187 Smlouvy nebo dalšími prováděcími subjekty v případě, že toto financování z prostředků Unie není přímo ani nepřímo pod kontrolou členských států), bude Komise považovat potřebu státního zásahu za prokázanou.
69. Jedná-li se naopak o státní podporu poskytovanou na projekty nebo činnosti, jež se z hlediska technického obsahu, míry rizika a velikosti podobají projektům a činnostem, které se v rámci Unie již uskutečňují za tržních podmínek, bude mít Komise v zásadě za to, že k selhání trhu nedochází, a bude požadovat další důkazy a odůvodnění potřeby státního zásahu. Zejména v případě technologických infrastruktur a inovačních klastrů musí členské státy prokázat, že veřejná podpora nepovede ke zdvojování služeb, které již nabízejí stávající struktury působící v Unii, což by mohlo vést k nevyužitým kapacitám a zpochybnit hospodářskou životaschopnost podporovaných investic.

3.2.2 *Vhodnost opatření podpory*

70. Navrhované opatření podpory musí být vhodným politickým nástrojem k dosažení zamýšleného cíle podpory, tj. nesmí existovat lepší a méně narušující politika a nástroj podpory schopný dosáhnout stejných výsledků.

3.2.2.1 *Vhodnost v porovnání s alternativními nástroji politiky*

71. Státní podpora není jediným politickým nástrojem, s jehož pomocí mohou členské státy podpořit rozvoj činností v oblasti VaVaI. Je třeba mít na paměti, že mohou být k dispozici také jiné, vhodnější nástroje, například opatření na straně poptávky, jež zahrnují regulaci, zadávání veřejných zakázek či normalizaci, jakož i vyšší objem financování veřejného výzkumu a vzdělávání a obecná daňová opatření. Vhodnost politického nástroje v dané situaci obvykle souvisí s povahou řešeného problému. Je-li třeba řešit problém nových účastníků na trhu se zhodnocením výsledků VaVaI pro vlastní účely, vhodnější než státní podpora může být například snížení překážek trhu. Zvýšení investic do vzdělávání může být zase lepším řešením než státní podpora v případě, že problémem je nedostatek kvalifikovaných pracovníků.
72. Podporu na VaVaI lze povolit jako výjimku z obecného zákazu státní podpory tehdy, je-li nezbytná k umožnění dotyčného VaVaI. V tomto ohledu je tedy důležité zvážit, zda a do jaké míry lze podporu na VaVaI považovat za vhodný nástroj ke zintenzivnění činností v oblasti VaVaI, když stejných výsledků je možné dosáhnout i jinými nástroji s méně rušivými účinky.
73. Při analýze slučitelnosti věnuje Komise zvláštní pozornost posouzení dopadů navrhovaného opatření, které provedl dotčený členský stát. Za vhodný nástroj se považují opatření, u nichž členské státy zvážily i jiné politické možnosti a u nichž byly zjištěny a Komisi oznámeny výhody plynoucí z použití selektivního nástroje, jako je státní podpora.
74. Pokud jde o státní podporu poskytovanou na projekty nebo činnosti, které jsou přímo nebo nepřímo financovány také Unií, tj. Komisí, jejími výkonnými agenturami, společnými podniky zřízenými na základě článků 185 a 187 Smlouvy nebo dalšími prováděcími subjekty v případě, že toto financování z prostředků Unie není přímo ani nepřímo pod kontrolou členských států, bude Komise považovat vhodnost opatření podpory za prokázanou. Členské státy by měly prokázat, že státní podpora na posuzovaný projekt nebo činnost by vytvořila synergické účinky s jakýmkoli financováním nebo spolufinancováním z programů Unie.

3.2.2.2 *Vhodnost různých nástrojů podpory*

75. Státní podporu na VaVaI lze poskytovat v různých formách. Členské státy by proto měly zajistit, aby podpora byla poskytnuta ve formě, která pravděpodobně nejméně naruší hospodářskou soutěž a obchod. V této souvislosti musí dotčený členský stát v případech, kdy je podpora poskytnuta ve formě, která znamená přímou finanční výhodu, např. ve formě přímých dotací, osvobození od daní nebo jiných povinných poplatků či jejich snížení nebo poskytnutí pozemků, produktů nebo služeb za příznivou cenu, provést rovněž analýzu jiných možností a objasnit, proč a jak jsou jiné formy podpory s potenciálně méně rušivými účinky, např. vratné zálohy nebo formy podpory založené na dluhových nebo kapitálových nástrojích, jako jsou státní záruky, nákup podílů nebo jiné formy poskytnutí dluhového financování nebo kapitálu za výhodných podmínek, méně vhodné.

76. Nástroj podpory by měl být vybrán na základě selhání trhu, které se snaží řešit. Pokud selhání podkladového trhu spočívá například v obtížném přístupu k externímu dluhovému financování kvůli asymetrickým informacím, měly by členské státy místo dotace obvykle zvolit podporu ve formě podpory likvidity, jako jsou úvěry nebo záruky. Je-li rovněž nutné podniku do určité míry zajistit sdílení rizika, zvoleným nástrojem podpory by obvykle měla být vratná záloha. Pokud je zejména v případě činností blízkých k trhu podpora poskytnuta v jiné formě než ve formě podpory likvidity nebo vratné zálohy, musí členské státy zdůvodnit vhodnost vybraného nástroje k řešení konkrétního selhání trhu. V případě režimů podpory, které provádějí cíle a priority operačních programů, se nástroj financování, jenž byl v těchto programech zvolen, považuje v zásadě za vhodný nástroj.

3.2.3 Přiměřenost podpory

3.2.3.1 Obecné podmínky

77. Aby bylo možné podporu na VaVaI považovat za přiměřenou, musí být její výše omezena na minimum nezbytné k provedení podporované činnosti. 3.2.3.1.1 Maximální intenzita podpory
78. Má-li být úroveň podpory přiměřená selháním trhu, která brání tomu, aby opatření podpory vedla k zahájení realizace činností v oblasti VaVaI, a která má poskytnutí podpory řešit, musí být podpora stanovena ve vztahu k předem danému souboru způsobilých nákladů a omezena na určitý podíl těchto způsobilých nákladů (intenzita podpory). Intenzitu podpory je nutno určit pro každého příjemce podpory včetně všech subjektů v rámci projektů kooperativního výzkumu.
79. K zajištění předvídatelnosti a rovných podmínek Komise uplatňuje maximální intenzitu podpory na VaVaI, která se stanoví na základě těchto tří kritérií: i) blízkost podpory k trhu jako ukazatel jejích předpokládaných negativních účinků a její potřeby, přičemž se berou v úvahu možné vyšší příjmy, jež lze očekávat u podporovaných činností; ii) velikost příjemce jako ukazatel vážnějších obtíží, jimž obvykle čelí menší podniky při financování rizikových projektů, a iii) závažnost selhání trhu, např. očekávané externality z hlediska šíření znalostí. Intenzita podpory by proto měla být obecně nižší u činností spojených s vývojem a inovacemi než u výzkumných činností. Tyto úvahy platí obdobně pro intenzitu podpory na technologické infrastruktury, které by ze své podstaty poskytovaly především služby uživatelům, pokud jde o činnosti v oblasti VaV, jež jsou blíže k trhu ve srovnání s činnostmi v oblasti VaV obvykle prováděnými výzkumnými infrastrukturami.
80. Způsobilé náklady pro každé opatření podpory, na něž se vztahuje tento rámec, jsou uvedeny v příloze I. Pokud projekt v oblasti VaV zahrnuje různé úkoly, musí každý způsobilý úkol spadat do kategorií základního výzkumu, průmyslového výzkumu nebo experimentálního vývoje⁵¹. Při zařazování různých činností do příslušných kategorií⁵²

⁵¹ Toto řazení do kategorií nemusí být nutně chronologického rázu a postupně se přesouvat v čase od základního výzkumu k činnostem bližším k trhu. Komisi tudíž nic nebrání v tom, aby určitý úkol, který se provádí v pozdější fázi projektu, označila za průmyslový výzkum a u určité činnosti prováděné v ranější fázi rozhodla, že se jedná o experimentální vývoj nebo že se vůbec nejedná o výzkum.

⁵² Z praktických důvodů, a pokud se neprokáže, že v jednotlivých případech by se měla použít jiná stupnice, lze rovněž mít za to, že jednotlivé kategorie VaV odpovídají úrovni technologické připravenosti 1 (základní

se bude Komise řídit svými vlastními postupy, jakož i konkrétními příklady a vysvětlivkami uvedenými v manuálu Frascati (OECD)⁵³.

81. Způsobilé náklady musí být doloženy nejnovějšími dostupnými písemnými doklady, které musí být jasné a konkrétní. Nepřímé náklady na projekt v oblasti VaV lze rovněž vypočítat na základě zjednodušeného vykazování nákladů ve formě paušální sazby až do výše 15 %, která se použije na celkové způsobilé přímé náklady na projekt v oblasti VaV. V druhém případě by obě kategorie přímých i nepřímých nákladů měly být stanoveny na základě běžných účetních postupů, musí zahrnovat pouze způsobilé náklady na projekt v oblasti VaV, které jsou uvedeny v příloze I, a musí být řádně odůvodněny.
82. Hodnoty maximální intenzity podpory, které lze obecně použít u všech způsobilých opatření v oblasti VaVaI, jsou uvedeny v příloze II⁵⁴.
83. Pokud jde o státní podporu na projekt prováděný ve spolupráci mezi výzkumnými organizacemi a podniky, nesmí přímá veřejná podpora společně s příspěvky výzkumných organizací na tentýž projekt – pokud představují podporu – překročit použitelnou intenzitu podpory pro žádný jednotlivý podnik, který je příjemcem podpory.

3.2.3.1.2 Vratné zálohy

84. Pokud členský stát poskytne vratnou zálohu, která se považuje za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, použijí se pravidla stanovená v tomto oddíle.
85. Je-li členský stát na základě platné metodiky vycházející z dostatečných a ověřitelných údajů schopen prokázat, že je možné vypočítat hrubý grantový ekvivalent vratné zálohy, může režim podpory a související metodiku oznámit Komisi. Jestliže Komise tuto metodiku přijme a uzná režim za slučitelný, podpora může být poskytnuta na základě hrubého grantového ekvivalentu vratné zálohy až do výše intenzit podpory uvedených v příloze II.
86. Ve všech ostatních případech je vratná záloha vyjádřena jako procentní podíl způsobilých nákladů a může překročit příslušnou maximální intenzitu podpory o deset procentních bodů za předpokladu, že jsou splněny následující podmínky:
 - a) v případě úspěšného výsledku musí opatření podpory stanovit, že se záloha splatí spolu s úroky, jejichž sazba nebude nižší než diskontní sazba, jež vyplývá z uplatnění sdělení Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb⁵⁵;
 - b) je-li projekt úspěšnější, než jak byl původně vymezen jeho žádoucí výsledek, měl by dotčený členský stát požadovat platby nad rámec splátek zálohy včetně úroků podle platné diskontní sazby;

výzkum), 2–4 (průmyslový výzkum) a 5–8 (experimentální vývoj) – viz sdělení Komise „Evropská strategie pro klíčové technologie – cesta k růstu a zaměstnanosti“ (COM(2012) 341 final ze dne 26. června 2012).

⁵³ Manuál Frascati 2015, OECD: Pokyny pro shromažďování a vykazování údajů o výzkumu a experimentálním vývoji, v pozměněném či nahrazeném znění.

⁵⁴ Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení týkající se podpory na VaV v odvětvích zemědělství a rybolovu uvedená v nařízení o blokových výjimkách.

⁵⁵ Sdělení Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb (Úř. věst. C 14, 19.1.2008, s. 6).

- c) pokud projekt neuspěje, záloha se nemusí splácet v plném rozsahu. V případě částečného úspěchu by měla být splacena částka úměrná stupni dosaženého úspěchu.

87. Aby mohla Komise opatření posoudit, musí být jeho součástí podrobná ustanovení týkající se splácení zálohy v případě úspěchu, v nichž bude na základě přiměřené a obezřetné hypotézy jasně vymezeno, co se bude považovat za úspěšný výsledek.

3.2.3.1.3 Daňová opatření

88. Intenzitu podpory v případě daňového opatření, které představuje státní podporu, je možné vypočítat buď na základě jednotlivých projektů, nebo na úrovni podniku jako poměr mezi celkovou daňovou úlevou a výší všech způsobilých nákladů na VaVaI vzniklých za období nejvýše tří po sobě jdoucích účetních období. V posledně jmenovaném případě se může daňové opatření vztahovat bez rozdílu na všechny způsobilé činnosti, avšak nesmí překročit příslušnou intenzitu podpory na experimentální vývoj⁵⁶.

3.2.3.1.4 Kumulace podpory

89. Podporu lze poskytnout současně v rámci několika režimů podpory nebo kumulovat s podporou *ad hoc*, pokud celková výše státní podpory na určitou činnost nebo projekt nepřekročí stropy podpory stanovené v tomto rámci. Jak je uvedeno v bodě 11, financování z prostředků Unie, které centrálně spravují orgány, agentury, společné podniky a jiné subjekty Unie a které není přímo ani nepřímo pod kontrolou členských států, nepředstavuje státní podporu a nemělo by se brát v úvahu. Pokud se však toto financování z prostředků Unie kombinuje se státní podporou, nesmí celková výše veřejného financování poskytnutého na tytéž způsobilé náklady překročit nejvýhodnější míru financování stanovenou v platných právních předpisech Unie.
90. Pokud jsou výdaje způsobilé pro podporu na VaVaI také zcela nebo zčásti potenciálně způsobilé pro podporu k jiným účelům, bude tato překrývající se část podléhat nejpriznivějšímu stropu podle kteréhokoli z příslušných pravidel.
91. Podpora na VaVaI se pro tytéž způsobilé náklady nesmí kumulovat s podporou *de minimis*, pokud by tak došlo k překročení intenzity podpory stanovené v tomto rámci.

3.2.3.2 Dodatečné podmínky pro jednotlivé podpory

92. U jednotlivých podpor podléhajících oznamovací povinnosti nestačí k zajištění přiměřenosti jen dodržet soubor předem stanovených maximálních intenzit podpory.
93. Aby Komise zjistila, zda je podpora přiměřená, obvykle prověří, zda výše podpory nepřekračuje minimum nezbytné k tomu, aby byl podporovaný projekt dostatečně ziskový, například tím, že bude možné dosáhnout vnitřní míry návratnosti (IRR), která odpovídá referenční nebo minimální úrovni pro dané odvětví nebo podnik. Pro tento účel lze použít rovněž běžné hodnoty návratnosti, jež příjemce požaduje u jiných projektů v oblasti VaVaI, jeho náklady na kapitál jako celek nebo obvykle dosahovanou návratnost v dotčeném odvětví. Je třeba zohlednit všechny očekávané náklady a přínosy za celou dobu trvání projektu, včetně nákladů a příjmů vyplývajících z výsledků činností v oblasti VaVaI.

⁵⁶ Naproti tomu v případě, že daňové opatření rozlišuje mezi různými kategoriemi VaV, se nesmí překročit příslušné intenzity podpory.

94. Prokáže-li se (například prostřednictvím interních dokumentů společnosti), že příjemce podpory si může jednoznačně vybrat mezi možnostmi realizovat podporovaný projekt, nebo alternativní projekt bez podpory, bude se podpora považovat za omezenou na minimum pouze tehdy, pokud výše podpory nepřekročí čisté dodatečné náklady na provádění dotčených činností v porovnání s hypotetickým srovnávacím projektem, který by se uskutečnil bez podpory. Ke stanovení čistých dodatečných nákladů Komise porovná předpokládanou čistou současnou hodnotu investice do podporovaného projektu a hypotetického srovnávacího projektu, přičemž přihlédne k pravděpodobnosti různých obchodních scénářů⁵⁷.
95. Jestliže se jedná o podporu na projekty v oblasti VaV či na výstavbu nebo modernizaci výzkumných infrastruktur nebo výstavbu nebo modernizaci technologických infrastruktur a Komise může na základě metodiky podle bodu 94 nebo 95 potvrdit, že je podpora omezena jen na nezbytné minimum, lze povolit vyšší maximální intenzity podpory, než jsou intenzity stanovené v příloze II, a to do úrovní uvedených v následující tabulce:

	Malý podnik	Střední podnik	Velký podnik
Podpora na projekty v oblasti VaV			
Základní výzkum	100 %	100 %	100 %
Aplikovaný výzkum	80 %	70 %	60 %
— pod podmínkou účinné spolupráce mezi podniky (v případě velkých podniků přeshraniční spolupráce nebo spolupráce s alespoň jedním malým nebo středním podnikem) nebo mezi podnikem a výzkumnou organizací, nebo — pod podmínkou veřejného šíření výsledků	90 %	80 %	70 %
Podpora na výstavbu a modernizaci výzkumných infrastruktur	60 %		
Podpora na výstavbu a modernizaci technologických infrastruktur	[35 %]		
- pod podmínkou poskytnutí veřejného financování alespoň dvěma členskými státy, nebo - pod podmínkou technologické infrastruktury poskytující služby převážně malým a středním podnikům (přidělení alespoň 80 % její kapacity pro tento účel)	[40 %]		

⁵⁷ Ve zvláštním případě, kdy podpora pouze umožňuje urychlit dokončení projektu, by mělo srovnání odrážet hlavně různé časové linie z hlediska peněžních toků a opožděného vstupu na trh.

96. Aby členské státy prokázaly, že podpora je omezena na nezbytné minimum, musí objasnit, jak byla stanovena výše podpory. K posouzení přiměřenosti podpory je možné použít také dokumentaci a výpočty použité pro analýzu motivačního účinku. Pokud se zjištěná potřeba podpory týká spíše obtíží se získáním dluhového financování na trhu než nedostatečné ziskovosti, může být obzvláště vhodným způsobem, jak zajistit omezení podpory na minimum, poskytnutí této podpory ve formě úvěru, záruky nebo vratné zálohy, a nikoli v nevratné formě (např. dotace).
97. Existuje-li několik potenciálních kandidátů na provedení podporované činnosti, splnění požadavku přiměřenosti je pravděpodobnější, pokud je podpora poskytnuta na základě transparentních, objektivních a nediskriminačních kritérií.
98. S cílem řešit skutečné nebo potenciální přímé či nepřímé narušení mezinárodního obchodu lze povolit vyšší intenzity podpory, než jsou obecně přípustné podle tohoto rámce, pokud konkurenti usazení mimo Unii přímo či nepřímo v posledních třech letech obdrželi nebo mají obdržet podporu stejné intenzity na podobné projekty. Je-li však pravděpodobné, že k narušení mezinárodního obchodu dojde vzhledem ke zvláštní povaze dotčeného odvětví po více než třech letech, lze referenční období náležitě prodloužit. Je-li to možné, musí dotčený členský stát poskytnout Komisi dostatečné informace, aby mohla posoudit situaci, zejména nutnost vzít v úvahu konkurenční výhodu, kterou má konkurent ze třetí země. Pokud Komise nemá důkazy týkající se poskytnuté nebo navrhované podpory, může ve svém rozhodnutí vycházet také z nepřímých důkazů.
99. Při shromažďování důkazů může Komise využít svých vyšetřovacích pravomocí⁵⁸.

3.2.4 *Transparentnost*

100. Jako další pojistku proti nepřipustným narušením musí členské státy, Komise, hospodářské subjekty a veřejnost mít snadný přístup ke všem relevantním aktům a k příslušným informacím ohledně podpory, jež byla na jejich základě poskytnuta.
101. S výjimkou jednotlivých podpor ve výši méně než 100 000 EUR musí členské státy na vnitrostátní nebo regionální úrovni zveřejnit o opatřeních státní podpory podléhajících oznamovací povinnosti na podrobných internetových stránkách věnovaných státní podpoře alespoň tyto informace: úplné znění režimu podpory a jeho prováděcích ustanovení nebo právní základ jednotlivé podpory nebo odkaz na něj, totožnost orgánu, jenž poskytuje podporu, totožnost jednotlivých příjemců, druh a výši podpory poskytnuté jednotlivým příjemcům, datum poskytnutí podpory, kategorii příjemce (malý a střední podnik nebo velký podnik), region, ve kterém je příjemce usazen (na úrovni NUTS II), a hlavní hospodářské odvětví, v němž příjemce působí (na úrovni skupiny NACE)⁵⁹. Tyto informace musí být zveřejněny do šesti měsíců od přijetí rozhodnutí o poskytnutí podpory nebo v případě daňových opatření do jednoho roku od

⁵⁸ Viz čl. 1 odst. 3 nařízení Rady (EU) č. 734/2013 ze dne 22. července 2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 204, 31.7.2013, s. 15).

⁵⁹ S výjimkou obchodních tajemství a jiných důvěrných informací v řádně odůvodněných případech a s výhradou souhlasu Komise (sdělení Komise o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách, K(2003) 4582 v konečném znění (Úř. věst. C 297, 9.12.2003, s. 6)). V případě daňových opatření mohou být informace o výši jednotlivých podpor poskytovány v těchto rozmezích (v milionech EUR): [0,5–1]; [1–2]; [2–5]; [5–10]; [10–30]; [30 a více].

data podání daňového přiznání, musí být uchovávány po dobu alespoň deseti let a musí být bez omezení dostupné široké veřejnosti⁶⁰.

3.2.5 *Ověření, že konkrétní negativní účinky podpory na VaVaI na hospodářskou soutěž a obchodní podmínky jsou minimalizovány nebo eliminovány*

3.2.5.1 *Obecné informace*

102. Komise identifikuje trhy, které jsou podporou ovlivněny, s přihlédnutím k informacím poskytnutým členským státem o dotčených výrobních trzích, tj. trzích ovlivněných změnou chování příjemce podpory. Pokud bude určitá inovační činnost VaVaI spojena s několika budoucími výrobními trhy, bude dopad státní podpory posuzován na všech dotčených trzích. Komise rovněž určí dotčený zeměpisný trh, který odpovídá oblasti, v níž působí podniky dotčených výrobních trhů a pro kterou jsou podmínky hospodářské soutěže dostatečně stejnorodé a mohou být jasně odlišeny od podmínek v sousedních oblastech.
103. Komise dále posoudí narušení hospodářské soutěže na základě předvídatelného dopadu podpory na VaVaI na hospodářskou soutěž mezi podniky na dotčených výrobních a zeměpisných trzích⁶¹, u nichž je pravděpodobné, že budou podporou negativně ovlivněny, rovněž s přihlédnutím k informacím, které členské státy poskytly ohledně dotčených konkurentů a zákazníků nebo spotřebitelů. Ve vhodných případech může přitom Komise rovněž identifikovat konkurenční interakce (náhrady, komplementy, a to i v předcházejících nebo navazujících odvětvích), u nichž je pravděpodobnější, že opatření podpory způsobí narušení.
104. Podpora příjemci podpory obvykle umožňuje získat konkurenční výhodu prostřednictvím i) snížených výrobních nákladů nebo ii) zvýšené výrobní kapacity nebo iii) vývoje nového produktu. Komise se domnívá, že negativní účinky podpory budou nejprve působit na konkurenty. Z toho důvodu by se Komise měla v první řadě zaměřit na identifikaci skutečných nebo potenciálních konkurentů příjemce podpory, kteří budou pravděpodobně podporou negativně ovlivněni.
105. Komise zjišťuje dva hlavní druhy potenciálního narušení hospodářské soutěže a obchodu mezi členskými státy způsobeného podporou na VaVaI, a to narušení výrobních trhů a účinky na umístění činnosti. Oba druhy narušení mohou vést k alokační neefektivnosti, což zhoršuje hospodářskou výkonnost vnitřního trhu, a k obavám kvůli distribuci, jelikož podpora ovlivňuje rozdělení hospodářské činnosti mezi regiony.
106. Co se týče narušení výrobních trhů, může mít státní podpora na VaVaI dopad na hospodářskou soutěž v inovačních procesech a na výrobních trzích, na nichž se využívají výsledky činností v oblasti VaVaI.

3.2.5.1.1 Účinky na výrobní trhy

⁶⁰ V případě protiprávní podpory budou členské státy muset zajistit, aby tytéž informace byly zveřejněny *ex post* do šesti měsíců od data rozhodnutí Komise. Tyto informace musí být dostupné ve formátu, který umožňuje vyhledávání údajů, jejich extrakci a snadné zveřejňování na internetu, například ve formátu CSV nebo XML.

⁶¹ Tato analýza se v příslušných případech může zabývat jak vstupními, tak výstupními trhy.

107. Státní podpora na VaVaI může omezovat hospodářskou soutěž v souvislosti s inovačními procesy a výrobními trhy třemi způsoby: narušením procesu vstupu konkurence na trh a jejího odchodu z trhu, narušením dynamických investičních pobídek a vytvořením či udržováním tržní síly.

i) Narušení procesu vstupu konkurence na trh a jejího odchodu z trhu

108. Podpora na VaVaI může zabránit tomu, aby tržní mechanismy odměňovaly nejefektivnější výrobce a vyvíjely tlak na ty nejméně efektivní ke zlepšování, restrukturalizaci nebo odchodu z trhu. Kvůli poskytnutí podpory tak může dojít k tomu, že konkurenti, kteří by jinak byli schopni zůstat na trhu, jsou nuceni tento trh opustit nebo že konkurenti na daný trh vůbec nevstoupí. Podobně může státní podpora ochránit neefektivní podniky před odchodem z trhu nebo může dokonce vést k jejich vstupu na trh a získání tržních podílů od jinak efektivnějších konkurentů. Podpora na VaVaI může tedy při nesprávném zacílení pomáhat neefektivním podnikům a dát vzniknout tržním strukturám, kde mnoho subjektů funguje do značné míry v nedostatečně efektivním rozsahu. Z dlouhodobého hlediska může zasahování do procesu vstupu konkurence na trh a jejího odchodu z trhu potlačovat inovace a zpomalovat růst produktivity v rámci celých odvětví.

ii) Narušení dynamických pobídek

109. Podpora na VaVaI může narušovat dynamické investiční pobídky konkurentů příjemce podpory. Pokud podnik získá podporu, obecně to zvyšuje pravděpodobnost úspěchu jeho činností v oblasti VaVaI a v budoucnu vede k větší přítomnosti tohoto podniku na příslušném výrobním trhu či trzích. Tato větší přítomnost může konkurenty přimět k omezení rozsahu svých původních investičních plánů (efekt vytěsnění).
110. Poskytnutí podpory může navíc vést k tomu, že potenciální příjemci podlehnou sebeuspokojení nebo začnou více riskovat. Dlouhodobý dopad na celkovou výkonnost odvětví pak bude pravděpodobně negativní. Podpora na VaVaI může tedy při nesprávném zacílení pomáhat neefektivním podnikům a dát vzniknout tržním strukturám, kde mnoho subjektů funguje do značné míry v nedostatečně efektivním rozsahu.

iii) Vytvoření nebo udržování tržní síly

111. Podpora na VaVaI může mít rušivé účinky také v tom smyslu, že zvyšuje nebo udržuje stupeň tržní síly na výrobních trzích. Tržní síla je schopnost ovlivňovat po značnou dobu na úkor spotřebitelů tržní ceny, objem výroby, sortiment nebo kvalitu výrobků a služeb či další parametry hospodářské soutěže. I v případech, kdy podpora nezvyšuje tržní sílu přímo, může tak činit nepřímou tím, že odrazuje stávající konkurenty od rozšiřování, vede k jejich odchodu z trhu nebo brání vstupu nových konkurentů na trh.

3.2.5.1.2 Účinky na obchod a volbu umístění činnosti

112. Státní podpora na VaVaI může narušit hospodářskou soutěž také v případě, že ovlivní volbu umístění činnosti. K tomuto narušení může dojít na úrovni různých členských států, pokud podniky soutěží s konkurenty z jiných členských států nebo pokud zvažují různé možnosti umístění činnosti. Podpora určená na přemístění činnosti do jiného regionu v rámci vnitřního trhu nemusí vést přímo k narušení výrobního trhu, přemísťuje však činnosti nebo investice z jednoho regionu do druhého.

3.2.5.1.3 Zjevné negativní účinky

113. Aby bylo možné určit rozsah, v němž lze opatření podpory považovat za opatření s narušujícími účinky, je v zásadě nutné toto opatření analyzovat spolu se souvislostmi, v nichž je uplatňováno. Lze však určit situace, v nichž negativní účinky zcela zjevně převažují nad účinky pozitivními, což znamená, že podporu není možno považovat za slučitelnou s vnitřním trhem.
114. Podle obecných zásad Smlouvy nelze státní podporu považovat za slučitelnou s vnitřním trhem především tehdy, je-li opatření podpory diskriminační v míře, která není odůvodněna charakterem státní podpory. Jak je vysvětleno v oddíle 3.1.3, Komise tedy nepovolí opatření, pokud toto opatření nebo podmínky, které jsou s ním spojeny, vedou k porušení příslušných právních předpisů Unie. Platí to zejména v případě opatření podpory, která podmiňují poskytnutí podpory povinnostmi, aby měl příjemce ústředí v příslušném členském státě (nebo aby v tomto členském státě převážně působil) či aby používal výrobky vyrobené v daném státě nebo služby v něm poskytované, jakož i opatření podpory, jež omezují možnost příjemce využívat výsledků VaVaI v jiných členských státech.

3.2.5.2 Režimy podpory

115. Mají-li být režimy podpory podléhající oznamovací povinnosti slučitelné s vnitřním trhem, nesmějí vést k výraznému narušení hospodářské soutěže a obchodu. Zejména se jedná o to, že i v případě, kdy lze narušení na individuální úrovni považovat za omezené (za předpokladu, že je podpora nezbytná a přiměřená k dosažení společného cíle), na kumulativním základě mohou mít režimy podpory přesto výrazně rušivý dopad. Toto narušení může být způsobeno například podporou, jež negativně ovlivňuje dynamické pobídky k inovacím ze strany konkurentů. V případě režimu zaměřeného na určitá odvětví je riziko takového narušení ještě výraznější.
116. Aniž by byl dotčen bod 145, musí členské státy proto prokázat, že jakékoli negativní účinky budou omezeny na minimum, a to s přihlédnutím např. k velikosti daných projektů, k výši jednotlivých podpor a výši kumulované podpory, k počtu očekávaných příjemců a charakteru cílových odvětví. Aby mohla Komise posoudit pravděpodobné negativní účinky režimů podpory podléhajících oznamovací povinnosti, mohou členské státy předkládat posouzení dopadů a hodnocení *ex post* vypracovaná pro podobné předchozí režimy.

3.2.5.3 Dodatečné podmínky pro jednotlivé podpory

3.2.5.3.1 Narušení na výrobních trzích

117. U jednotlivých podpor podléhajících oznamovací povinnosti by měly členské státy pro účely zjištění a vyhodnocení potenciálního narušení hospodářské soutěže a obchodu Komisi poskytnout informace týkající se i) dotčených výrobních trhů, tj. trhů dotčených změnou chování příjemce podpory, a ii) dotčených konkurentů a zákazníků nebo spotřebitelů.
118. Při posuzování negativních účinků opatření podpory se Komise ve své analýze narušení hospodářské soutěže zaměří na předvídatelný dopad podpory na VaVaI na hospodářskou soutěž mezi podniky na dotčených výrobních trzích. Komise bude

přikládat větší váhu rizikům pro hospodářskou soutěž a obchod, která vzniknou v blízké budoucnosti a jsou obzvláště pravděpodobná.

119. Pokud bude určitá inovační činnost spojena s několika budoucími výrobovými trhy, bude dopad státní podpory posuzován na všech dotčených trzích. V některých případech se s výsledky činností v oblasti VaVaI, např. v podobě práv duševního vlastnictví, obchoduje na trzích s technologiemi, např. udělováním licencí na patenty nebo obchodováním s nimi. Komise může v těchto případech zvážit rovněž účinek podpory na hospodářskou soutěž na trzích s technologiemi.
120. Při posuzování potenciálního narušení hospodářské soutěže bude Komise používat různá kritéria, konkrétně kritéria týkající se narušení dynamických pobídek, vytvoření nebo udržování tržní síly a zachování neefektivních tržních struktur.

i) Narušení dynamických pobídek

121. Ve své analýze potenciálního narušení dynamických pobídek Komise přihlédne k těmto skutečnostem:

- i) *růst trhu*: čím větší růst trhu se v budoucnu očekává, tím menší je pravděpodobnost, že budou pobídky konkurentů podporou negativně ovlivněny, jelikož bude stále dostatek příležitostí k rozvoji ziskového podnikání;
- ii) *výše podpory*: opatření, která zahrnují významné částky podpory, pravděpodobněji povedou k výraznému efektu vytěsnění. Významnost částky podpory se bude měřit především podle výše prostředků, jež vynaložili hlavní účastníci trhu na projekty podobného druhu;
- iii) *blízkost k trhu / kategorie podpory*: čím více je opatření podpory zaměřeno na činnosti blízké trhu, tím je pravděpodobnější, že povede k výraznému efektu vytěsnění;
- iv) *otevřené výběrové řízení*: je-li podpora poskytnuta na základě transparentních, objektivních a nediskriminačních kritérií, bude postoj Komise příznivější;
- v) *překážky odchodu*: konkurenti s větší pravděpodobností zachovají, nebo dokonce navýší své investiční plány, jsou-li překážky ukončení inovačního procesu velké. Může se jednat o případy, kdy je mnoho minulých investic konkurentů vázáno v určité oblasti VaVaI;
- vi) *pobídky k soutěži o budoucí trh*: podpora na VaVaI může vést k situaci, kdy konkurenti příjemce podpory upustí od soutěže o budoucí trh, na němž „vítěz bere vše“, jelikož výhoda poskytnutá podporou, pokud jde o stupeň technického pokroku, úspory z rozsahu, síťové účinky či načasování, snižuje možnost, že by na tento budoucí trh potenciálně vstoupili úspěšně;
- vii) *rozlišení výrobků a intenzita hospodářské soutěže*: týkají-li se inovace produktů spíše vývoje diferencovaných produktů (v souvislosti např. s odlišnými značkami, normami, technologiemi či skupinami spotřebitelů), je dopad na konkurenty méně pravděpodobný. Totéž platí v případě, že je na trhu mnoho efektivních konkurentů.

ii) Vytvoření nebo udržování tržní síly

122. Komise je znepokojena zejména těmi opatřeními v oblasti VaVaI, jež příjemci podpory umožňují zvýšit tržní sílu, kterou má na stávajících výrobových trzích, nebo ji převést

na výrobní trhy budoucí. Komise proto pravděpodobně nezjistí problémy týkající se hospodářské soutěže v souvislosti s tržní silou v případech, kdy má příjemce podpory tržní podíl nižší než 25 %, a v případě trhů, jejichž koncentrace měřená Herfindahl-Hirschmanovým indexem (HHI) je nižší než 2 000.

123. Ve své analýze tržní síly Komise přihlédne k těmto skutečnostem:

- i) *tržní síla příjemce podpory a struktura trhu*: má-li již příjemce podpory na výrobním trhu dominantní postavení, opatření podpory může toto dominantní postavení posílit dalším oslabením konkurenčního tlaku, který mohou na podnik, jenž je příjemcem podpory, vyvíjet konkurenti. Stejně tak mohou mít opatření státní podpory významný dopad na oligopolních trzích, na nichž působí jen několik málo účastníků;
- ii) *úroveň překážek vstupu*: v oblasti VaVaI mohou noví účastníci narážet na značné překážky vstupu na trh. K těmto překážkám patří právní překážky vstupu (zejména pokud jde o práva duševního vlastnictví), úspory z rozsahu a sortimentu, překážky přístupu k sítím a infrastruktura a jiné strategické překážky vstupu nebo rozšíření;
- iii) *kupní síla*: tržní síla podniku může být omezena rovněž postavením kupujících na trhu. Přítomnost silných kupujících může sloužit jako protiargument ke zjištění silného postavení na trhu, pokud je pravděpodobné, že tyto kupující budou usilovat o zachování dostatečné hospodářské soutěže na trhu;
- iv) *výběrové řízení*: obavy Komise budou pravděpodobně vzbuzovat opatření podpory, jež umožňují podnikům se silným postavením na trhu ovlivňovat výběrové řízení například tím, že mají právo doporučovat podniky ve výběrovém řízení nebo ovlivňovat cestu výzkumu způsobem, který bezdůvodně znevýhodňuje alternativní možnosti.

iii) *Zachování neefektivních tržních struktur*

124. Ve své analýze tržních struktur Komise zváží, zda je podpora poskytována na trzích s nadměrnou kapacitou nebo v upadajících odvětvích. Je však pravděpodobné, že taková podpora nevzbudí obavy v situacích, kdy trh roste nebo kdy je pravděpodobné, že státní podpora na VaVaI změní celkovou dynamiku růstu nebo zejména dopad daného odvětví na emise skleníkových plynů (v souladu se sděleními o Zelené dohodě pro Evropu a evropské digitální strategii), především v důsledku zavádění nových technologií, například pro dosažení dekarbonizace nebo digitalizace výroby nebo obojího, a to bez zvýšení kapacit.

. 3.2.5.3.2 Účinky na umístění činnosti

125. Zejména v případech, kdy je podpora na VaVaI blízka trhu, může dojít k tomu, že některá území mají příznivější podmínky z hlediska následné výroby, především kvůli relativně nižším výrobním nákladům v důsledku podpory či kvůli vyšší úrovni činností v oblasti VaVaI vykonávaných díky podpoře. To může vést k tomu, že podniky se budou na tato území přemisťovat.

126. Účinky na umístění činnosti mohou být významné také v případě výzkumných infrastruktur a technologických infrastruktur. Pokud je podpora použita hlavně k přilákání infrastruktury do určitého regionu na úkor jiného, nepřispěje k rozvoji dalších činností v oblasti VaVaI v Unii.

127. Ve své analýze jednotlivých podpor podléhajících oznamovací povinnosti Komise náležitě zohlední důkazy o tom, že příjemce podpory zvažoval alternativní umístění činnosti.
128. Za slučitelnou se nebude považovat ani podpora, která vede jen ke změně umístění činností v oblasti VaVaI v rámci vnitřního trhu, aniž by se zároveň změnila povaha, velikost nebo rozsah projektu.
- 3.2.6 *Zvážení pozitivních a negativních účinků podpory*
129. Komise posuzuje, zda zjištěné negativní účinky opatření podpory na hospodářskou soutěž a obchodní podmínky převažují nad pozitivními účinky plánované podpory.
- 3.2.6.1 *Zjištění pozitivních účinků, které je nutno vzít v úvahu*
130. Existuje souvislost mezi hospodářským růstem a investicemi do VaVaI. Činnosti v oblasti VaVaI zvyšují produktivitu a podporují hospodářský rozvoj. Jsou proto pro podniky v Unii důležitým faktorem k tomu, aby byl zajištěn hospodářský rozvoj prostřednictvím vývoje nových produktů, technologií, služeb nebo výrobních procesů nebo obojího.
131. V globalizovaném světě mají investice do VaVaI velký význam pro rozvoj všech hospodářských odvětví, neboť jsou silně spjaty s produktivitou a konkurenceschopností.
132. Jako první krok ověření vyváženosti Komise v této souvislosti posoudí pozitivní účinky podpory na podporovanou hospodářskou činnost, přičemž náležitě zohlední činnost v oblasti VaVaI, která je zahájena díky dotyčnému opatření podpory, nebo velikost, rozsah či rychlost realizace projektu v oblasti VaVaI, který má být opatřením podpory posílen.
133. Kromě toho může Komise rovněž posoudit, zda podpora přináší širší pozitivní účinky v souvislosti s VaVaI. Pokud tyto širší pozitivní účinky odrážejí účinky obsažené v politikách Unie, jako jsou sdělení o novém EVP pro výzkum a inovace, Zelené dohodě pro Evropu, evropské digitální strategii a nové průmyslové strategii pro Evropu, pak lze předpokládat, že podpora na VaVaI v souladu s těmito politikami Unie takové širší pozitivní účinky má.
134. Komise uznává, že soukromé i veřejné investice jsou zapotřebí k podpoře a urychlení činností v oblasti VaVaI týkajících se kritických technologií, které by při uvedení na trh usnadnily digitální transformaci výrobního odvětví Unie a přechod Unie na hospodářství s nulovými/nízkými emisemi uhlíku, jakož i na oběhové hospodářství a hospodářství produkující nulové znečištění, kde je chráněn přírodní kapitál. Komise zaujímá příznivé stanovisko, pokud jsou činnosti v oblasti VaVaI podporované členskými státy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852⁶², přičemž toto nařízení představuje jednu z možných metodik pro určení činností v oblasti VaVaI u technologií, produktů nebo jiných řešení pro environmentálně udržitelné hospodářské činnosti.
135. Členské státy, které zvažují poskytnutí státní podpory na VaVaI, musí přesně vymezit sledovaný cíl, a zejména objasnit, jak má dané opatření napomoci rozvoji VaVaI. U

⁶² Nařízení (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

opatření spolufinancovaných z evropských strukturálních a investičních fondů mohou členské státy vycházet z argumentace v příslušných operačních programech.

136. Komise nahlíží příznivě na opatření podpory, která jsou nedílnou součástí komplexních programů nebo akčních plánů na podporu činností v oblasti VaVaI nebo strategií pro inteligentní specializaci a která jsou podložena pečlivým vyhodnocením podobných dřívějších opatření podpory, jež prokazuje jejich efektivnost.
137. Pokud jde o státní podporu poskytovanou na projekty nebo činnosti, které jsou přímo nebo nepřímo financovány také Unií, tj. Komisí, jejími výkonnými agenturami, společnými podniky zřízenými v souladu s články 185 a 187 Smlouvy nebo dalšími prováděcími subjekty v případě, že toto financování z prostředků Unie není přímo ani nepřímo pod kontrolou členských států, bude Komise považovat související pozitivní účinky za prokázané.

3.2.6.1.1 Další kritéria pro jednotlivé podpory

138. Aby členské státy prokázaly, že jednotlivá podpora podléhající oznamovací povinnosti přispívá ke zintenzivnění činností v oblasti VaVaI, mohou použít následující ukazatele spolu s dalšími relevantními kvantitativními nebo kvalitativními prvky:
- a) *zvětšení velikosti projektu*: zvýšení celkových nákladů na projekt (bez snížení výdajů příjemce podpory v porovnání se situací, kdy by nebyla poskytnuta podpora); zvýšení počtu osob přidělených na činnosti v oblasti VaVaI;
 - b) *rozšíření rozsahu*: zvýšení počtu očekávaných přínosů projektu; zvýšení úrovně ambicí projektu doložené vyšším počtem zapojených partnerských subjektů; zvýšení přeshraničních činností v oblasti VaVaI; vyšší pravděpodobnost vědeckého nebo technologického průlomu nebo vyšší riziko neúspěchu (zejména v souvislosti s dlouhodobou povahou projektu a nejistotou ohledně jeho výsledků);
 - c) *urychlení projektu*: dokončení projektu vyžaduje méně času než v případě, že by se tentýž projekt realizoval bez podpory;
 - d) *zvýšení celkové částky vynaložených prostředků*: zvýšení celkových nákladů na VaVaI vynaložených příjemcem podpory, v absolutním vyjádření či jako podíl na obratu; změny v rozpočtu přiděleném na projekt (bez odpovídajícího snížení rozpočtu jiných projektů).
139. Má-li Komise konstatovat, že podpora přispívá ke zintenzivnění činností v oblasti VaVaI v Unii, zohlední nejen čistý nárůst činností v oblasti VaVaI prováděných daným podnikem, ale také to, nakolik podpora přispívá k celkovému růstu výdajů na VaVaI v dotčeném odvětví, k nárůstu přeshraničních činností v oblasti VaVaI v Unii, jakož i k lepšímu postavení Unie v oblasti VaVaI v mezinárodním kontextu. Komise zaujme příznivé stanovisko v případě opatření podpory, u nichž se předpokládá zveřejnění hodnocení *ex post* týkající se jejich pozitivních účinků.

3.2.6.2 Porovnání pozitivních a negativních účinků podpory

140. Na závěr Komise porovná zjištěné negativní účinky opatření podpory z hlediska narušení hospodářské soutěže a dopadu na obchod mezi členskými státy (viz oddíly 3.2.1 až 3.2.5) s pozitivními účinky plánované podpory (viz oddíl 3.2.6.1) na rozvoj hospodářských činností a hospodářství Unie nebo společnost nebo obojí a slučitelnost opatření podpory s vnitřním trhem potvrdí pouze tehdy, pokud pozitivní účinky převažují nad negativními účinky.

141. V případech, kdy navrhované opatření podpory vhodným a přiměřeným způsobem neřeší správně identifikované selhání trhu, budou mít negativní účinky narušující hospodářskou soutěž tendenci převážet nad pozitivními účinky opatření, a Komise proto pravděpodobně dospěje k závěru, že navrhované opatření podpory je neslučitelné.
142. Celkové výsledky některých kategorií režimů podpory mohou dále podléhat požadavku na hodnocení *ex post* uvedené v oddíle 4. V těchto případech může Komise omezit dobu trvání uvedených režimů na čtyři roky či méně s možností následně znovu oznámit jejich prodloužení.

4. HODNOCENÍ

143. S cílem dále zajistit, aby bylo narušení hospodářské soutěže a obchodu omezené, může Komise požadovat, aby režimy podpory podléhající oznamovací povinnosti byly předmětem časového omezení a hodnocení uvedeného v bodě 142. Hodnocení by se mělo provádět zejména u režimů, jejichž potenciální rušivé účinky jsou obzvláště významné, tj. režimů, u nichž může hrozit výrazné omezení hospodářské soutěže, pokud se včas nepřezkoumá jejich provádění.
144. Vzhledem k cílům hodnocení, a aby nevznikala neúměrná zátěž pro členské státy, jakož i neúměrná zátěž v případě menších opatření podpory, se požadavek uvedený v bodě 143 uplatní pouze u režimů podpory s vysokými rozpočty, jež se vyznačují novými vlastnostmi, nebo pokud se předpokládají významné změny v oblasti trhu, technologií nebo předpisů. Hodnocení musí na základě společné metodiky stanovené Komisí⁶³ provést odborník nezávislý na orgánu, jenž poskytuje podporu, a hodnocení se musí zveřejnit. Členské státy musí společně s příslušným režimem podpory předložit i návrh plánu hodnocení, jenž se stane nedílnou součástí posouzení režimu, které provede Komise.
145. Slučitelnost režimů podpory vyňatých z oblasti působnosti nařízení o blokových výjimkách výhradně z důvodu jejich vysokého rozpočtu Komise posoudí pouze na základě plánu hodnocení.
146. Hodnocení musí být Komisi předloženo včas, aby bylo možno posoudit případné prodloužení režimu podpory, a v každém případě po uplynutí platnosti režimu. Přesný rozsah a způsob každého hodnocení bude definován v rozhodnutí o schválení daného režimu podpory. Výsledky tohoto hodnocení musí být zohledněny u jakéhokoli následného opatření podpory s podobným cílem, včetně jakékoli změny režimů podpory podle bodu 145.

5. PODÁVÁNÍ ZPRÁV A MONITOROVÁNÍ

147. V souladu s nařízením Rady (ES) č. 659/1999⁶⁴ a nařízením Komise (ES) č. 794/2004⁶⁵ musí členské státy podávat Komisi výroční zprávy.

⁶³ Viz samostatný pracovní dokument útvarů Komise „Společná metodika pro hodnocení státní podpory“ (SWD(2014) 179 final ze dne 28. května 2014).

⁶⁴ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1).

⁶⁵ Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).

148. Členské státy musí vést o všech opatřeních podpory podrobné záznamy. Tyto záznamy musí obsahovat veškeré informace nezbytné k posouzení, zda byly splněny podmínky týkající se způsobilých nákladů a maximálních intenzit podpory. Musí se uchovávat po dobu deseti let od data poskytnutí podpory a na vyžádání musí být předloženy Komisi.

6. POUŽITELNOST

149. Komise se bude řídit zásadami a pokyny stanovenými v tomto sdělení při posuzování slučitelnosti všech oznámených podpor na VaVaI, o nichž bude muset rozhodnout po [bude doplněno později]. Protiprávní podpora na VaVaI bude posuzována v souladu s pravidly platnými ke dni, kdy byla podpora poskytnuta.
150. V souladu s čl. 108 odst. 1 Smlouvy Komise navrhuje, aby členské státy v případě potřeby změnilly své stávající režimy podpor na VaVaI, aby zajistily soulad s tímto rámcem, a to nejpozději do [bude doplněno později].
151. Členské státy se vyzývají, aby do dvou měsíců od data zveřejnění tohoto rámce v *Úředním věstníku Evropské unie* udělily svůj výslovný, bezpodmínečný souhlas s příslušnými opatřeními uvedenými v bodě 150. Pokud se některý z členských států k navrhovaným opatřením nevyjádří, bude mít Komise za to, že tento členský stát s opatřeními nesouhlasí.

7. REVIZE

Komise může kdykoli rozhodnout o přezkumu nebo změně tohoto rámce, pokud to bude nutné z důvodů spojených s politikou hospodářské soutěže, v zájmu zohlednění dalších politik nebo mezinárodních závazků Unie či z jakéhokoli jiného opodstatněného důvodu.